

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedejska izdaja
celoletno v Ju-
oslaviji 80 Din,
inozemstvo 100 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1. stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vsilica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Italija in naša država

Predavanje g. Joce Jovanoviča dne 30. marca v veliki dvorani Uniona v Ljubljani.

»Najvažnejši problem naše države je problem naših odnosov do kraljevine Italije, ker je to hkrati najresnejši in najvažnejši naš problem v mednarodni politiki. Interesi naše države in Italije si čisto nasprotujejo, dasi so Interesi Italije, ki našim nasprotujejo, čisto tudi v nasprotju s pravnimi in realnimi interesi Italije. Italija je od svetovne vojne dalje vodila isto politiko kot pred vojno, da postane gospodarica Jadranskega morja, vzhodne obale tega morja, in če ne sama, pa skupno z Avstrijo ali katerokoli drugo državo. To zlasti z ozirom na Albanijo. Ko je l. 1914. nastala svetovna vojna, je bila po pogodbi dolžna Italije, da stopi na stran trojeve. Italija je zvestobo tej trojevi držala od l. 1894. pa do l. 1914. Po izbruhu vojne je bila prva izjava s strani oficijelne Italije govor San Giuliana, ki je ultimatum Avstro-Ogrske Srbiji dne 23. junija 1914 označil kot triumf avstrijske gluposti. Isti San Giuliano pa je v Berlinu deloval za tem, da se konflikt med Avstro-Ogrsko in Srbijo poravnava, a Italija da dobi dominantno pozicijo v dolnem Jadranu, v Albaniji. Za nevtralnost ob vojni je zahtevala od obeh strank kompenzacije. In čudo: Italija je od Avstrije in centralnih sil zahtevala le malo, zato pa je zahtevala več od Antante: Trst, Trentin, Gorico, Gradiško, Istro, Kvarner, Reko, Dalmacijo, Valono in z njo protektorat nad Albanijo. Iz Berlina Italija odgovora ni dobila. Zato pa je stopila v pogajanja z antanto in si rezervirala Trst, Trentin in še »nekaj več«. Ta »nekaj več« je Italija spreminjala in razširjala po svojih izglelih na uspeh. Francozi in Angleži so v času prvih pogajanj z Italijo pristali na vse te pogoje, tako da so se v Rimu našli celo ljudje, ki so pogajanjem ugovarjali, češ, Italija bi morala zahtevati mnogo več. Za Giulianom je prevzel portfelj zunanjega ministra Sonnino, ki je še pred leti pisal v svoji reviji, da so italijanske aspiracije na Trst in Trentin plod sanjarije in praznih fantazij. Ko pa so se pričela v Londonu končana pogajanja o vstopu Italije v vojno, je že zahteval Trst, Gorico, Gradiško, slovenski Kras, Istro, Kvarner, Reko, Dalmacijo do izliva Neretve — za ostalo Dalmacijo je pustil, da naj se določi njena usoda po svetovni vojni — Valono in protektorat nad Albanijo. Edina velesila antante, ki na te pogoje ni pristala, je bila Rusija. Radi vojnih neprilic Francozov na fronti pa je Poincaré telegrafiral ruskemu carju, naj na te pogoje pristane. Car se je udal, izjavil pa je: »Prepričan sem, da pride dan, ko bo potrebna definitivna rešitev razmerja med Italijo in Jugoslovani in prepričan sem, da bo Francija stala tedaj na strani Rusije.« Tajni pakt v Londonu z dne 26. aprila priznava Italiji pravico do slovenskega Primorja, Dalmacije, Zadra in Sibenika, torej krajev, kjer so naši rojaki naravnost v ogromni večini napram neznatni manjšini Italijanov; ostalo dobi nova jugoslovanska država.

Predavatelj je navajal obnašanje Italije v vojni in težave antante z njo. Italija je otežkočila tudi jugoslovanski problem, ki je bil spočetka tako preprost; spremenila ga je v evropski in svetovni problem, s katerim ima evropska in ameriška diplomacija še danes velike težave in o katerem zaenkrat še ni znano, kako bo rešen. Po zaključku svetovne vojne je Wilson poskušal vse, da Italijo pripravi do mirnega sporazuma z Jugoslovani, in je poslal Italiji posebno noto, v kateri ji očita, da so antantne države priznale kljub kršenju etnografskih meja trdno mejo na Brennerju in

na Krasu, Italija pa še noče popustiti od svojih zahtev. Dokler se je Italija borila za princip samoodločbe lastnega in vseh narodov, do tedaj so bile simpatije vseh narodov na njeni strani, od tedaj dalje so ji pa nasprotne. Ko so se prijatelji Italije Angleži, Amerikanci, Francozi in Japonci trudili, da bi jo pripravili do popustljivosti, in ko so se ta pogajanja vršila, so se pričeli na Reki, Splitu, v Zadru izgrediti proti Jugoslovanom.

Radi velikih nasprotij med Francijo in Anglijo vsled reparacij je imela Italija v pogajanjih z nami proste roke. Tedaj sta Trumbić in Vesnić sklenila v Rapallu prvi dogovor z Italijo, dogovor, s katerim je bila naša država dejansko amputirana.

Jovanovič navaja našo okrnitev na Korškem, Rapallo, San Margeritho, okupacijo Reke, podpiranje Todorova, opustošenja na Primorskem — znake italijanskega prijateljstva!

Predavatelj nadalje karakterizira razne konvencije, ki so bile sklenjene med Italijo in našo državo. Najhujše so belgrajske konvencije, ki pomenijo možnost gospodarske ekspanzije Italijanov v naši državi, dočim pomenjajo nettunske konvencije za Italijo le vprašanje političnega prestiža. Kako je Italija držala častno besedo, da bo po teh trgovskih konvencijah nastopila era prijateljstva med našo državo in Italijo, navaja predavatelj kot dokaz tiranski pakt, sklenjen dne 26. novembra 1926 med Albanijo in Italijo, podporo Italije makedonskemu komitetu — morilec generala Kovačevića je dobil 200.000 Din za nagrado, in sicer iz budžeta 20.000.000 lir, ki jih daje generoznost Italije makedonskemu komitetu, kar je v Boigariji splošno znano. Govornik omenja obrekovalno gonjo, ki jo je povzročila Italija marca 1927 proti naši državi, češ, da izziva na vojno. Italija je to delala v smislu, reci, da ti ne poroče. Dalje je Italija sklenila z Madjarski pakt prijateljstva, kateremu je gotovo pridružena tajna vojna konvencija, kar dokazujejo italijanske dobave orožja Madjarski, znane posebno iz monoštrske afere. Z Romunijo je sklenila sličen akt, gotovo v namenu, da zaključi izolacijo Jugoslavije, in končno še novembra 1927 vojno konvencijo z Albanijo.

Mi smo narod, ki si je svoje bodočnosti svest. Nasproti zahtevam Italije stavimo svoje zahteve: Jadransko morje naj bo svobodno morje, na Balkanu naj odločujejo balkanski narodi, na čelu »Balkan balkanskim narodom« naj bo vodilno geslo tako vsem Jugoslovanom kot vsem balkanskim narodom. Albanija naj postane zopet neodvisna. Mala antanta pa naj bo faktor regulacije v Srednji Evropi in garancija sedanjega stanja. Nazadnje zahtevamo, da dobe naše manjšine v Italiji enakopravnost z italijanskimi državljani in svobodo. Italija teh pravic sicer ni priznala v mednarodnih dogovorih, zagotovil pa jih je italijanski kralj in vse italijanske vlade v svojih izjavah, vse do Mussolinija. Zahtevamo, da vsaka jugoslovanska vlada spoštuje in uvažuje globoko čustvo, ki ne navdaja samo Slovencev, temveč vse Jugoslovane, z usodo Jugoslovanov pod Italijo in zahtevamo, da to čustvo uveljavlja tudi pri vseh dogovorih z Italijo. Tako čutijo in mislijo vsi Jugoslovani. Kot požazorilo, koliko je treba dati na italijanske obljube, pa navaja dejstvo, da je Bismarck pri pogajanjih z Italijo vedno in sproti naročal svojemu poslaniku v Rimu, naj se čuva pred italijansko lokavostjo.

Fašizem ne rabi več cerkve...

Vse katoliške organizacije v Italiji razpuščene

v Rim, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Mussolini je že večeraj predložil ministrskemu svetu v potrditev odredbo, s katero se uresničuje že predvečernim napovedana grožnja o razpustu zadnjih mladinskih organizacij, ki niso fašistične. Njegovim besedam so hitro sledila dejanja. Odredba prepoveduje vsakršno, tudi samo provizorično formacijo ali organizacijo, ki ima nalogo, da poučuje, strokovno izobražuje, ali sploh mladino vzgaja telesno, moralno ali duhovno, z edino izjemo onih formacij in organizacij, ki so podrejene fašističkim mladinski narodni zvezi »Ballili«. Prefekti bodo tekom 30 dni, ko stopi odredba v veljavo, razpustili vse formacije ali organizacije, ki jih zadeva ta prepoved. Po vsej Italiji torej ne

smemo biti nobene druge organizacije več, kakor »Ballila«, ki jo kontrolira fašistiška stranka in je v njeni službi. Omeniti je treba, da zadeva ta prepoved tudi strokovne in nadaljevalne šole in institute, katere so v Italiji najprej in v zelo velikem številu ustanovile verske korporacije. Katoliški cerkvi je s tem razen njenih strogo verskih funkcij odvzeto tudi zadnje samostojno udejstvovanje. »Lavoro d'Italia« danes namigava, da fašizem cerkve ne rabi več, in piše: Odnosaji med cerkvi in državo so danes v temelju preurejeni, ker je država od naukov cerkve absorbirala vse, kar bi moglo biti koristno za izobrazbo moralnega sveta, posebno pa delovno čednost duhovnega žrtvovanja, ki junake in mučenike

fašizma postavlja v enako vrsto s krščanskimi. Na koncu govori članek o visoki misiji, ki so jo »Bog in Italijani« podelili fašizmu.

V tukajšnjih političnih krogih sedaj z napatostjo pričakujejo, ali in kako bo papež repliciral na Mussolinijev odgovor. Prevladuje mnenje, da sv. Oče najnovejše odredbe fašizma ne bo mogel sprejeti molče, ker jemlje cerkvi eno izmed najdragocenejših dobrin, ki jih je še pustila takozvana prostozidarska liberalna država. Dosedaj se je samo »Osservatore Romano« izjavil k proglasu rimske sekcije kato-

liške fašistične stranke, ki ga označuje kot nezadostnega in dostavlja, da je s tem samo potrjena potreba papeževih izjav.

Interesantno je, da obenem neka večerna agentura širi vest, da je kardinal državni tajnik Gasparri obolev in da mora po nasvetu zdravnikov ostati v postelji. Potrdila te vesti ni mogoče dobiti. Ker pa se ta vest vedno ponavlja v kritičnih momentih ink er velja Gasparri pri fašistih za inspiratorja papeževga obnašanja napram fašizmu, se mora pač smatrati, da je tudi sedaj želja mati misli.

Dva nova zakona

O zaščiti industrijske svojine in zakon o nošnji orožja -- Pribičević je skupil kar je iskal

r Belgrad, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Današnja skupščinska seja je sprejela zakon o zaščiti industrijske svojine ter prešla na razpravo o zakonu o nošenju in posesti orožja. Ze l. 1922. je bil sprejet ta zakon. Predložila pa ga je vlada, v kateri so sedeli Pribičević, Zerjav in Pucelj. Njegove odredbe so pravo šikaniranje za ljudstvo. Zato se je odpor proti njemu dvignil širom cele države. Da bi se Zerjavov-Puceljev zakon popravil, je vlada predložila nov zakonski načrt o nošenju orožja, ki je boljši in modernejši tako glede postopanja, kakor glede taks in kazni. Danes pa se ti ljudje, ki so predložili tak reakcionaren zakon, temu modernemu zakonu upirajo. To je pač najboljši dokaz resnosti njihove opozicije. Nastopanje Zerjava, Pucelja in njihovih ljudi proti temu zakonu v skupščini, je najboljšje merilo za to, koliko je dati na njihovo opozicijo, in koliko morejo merodajni, za blagor države in ljudstva odgovorni faktorji računati z njihovim pozitivnim delovanjem.

Skupščinska seja se je pričela ob 9. dopoldne. Takoj se je prešlo na razpravo o zakonu

o zaščiti industrijske svojine.

Minister dr. Spaho je dal daljši ekspezo, v katerem je naglasil, da je bil ta zakon sprejet že l. 1922. in je temeljil na mednarodni konvenciji o zaščiti industrijske svojine. Ker pa se je l. 1925 sestala v Haagu mednarodna konferenca, ki je znatno spremenila odredbe te mednarodne konvencije, se je temu primeru moral spremeniti tudi naš zakon. Obenem so se pri tej priliki vstavile v zakon spremembe, ki so posledica praktičnih izkušenj. K temu zakonskemu predlogu je govoril edino radičevac Klarič. Nato je bil zakon sprejet soglasno v načelu in v podrobnostih s 189 glasovi.

V razpravo je prišel

zakon o nošenju in posesti orožja.

Pri tej priliki je dal dr. Korošec daljši ekspezo, v katerem je v glavnem izjavil:

Leta 1922. se je sprejel od narodne skupščine zakon o teh odredbah, ki pa se je v praksi izkazal kot zelo netočen in so z vseh strani prihajale pritožbe. Z ozirom na to se je stari zakon umaknil. Ta zakon, ki ga imate pred seboj, je popolnoma nov. Pri izdelovanju tega zakona se je oziralo na zahteve in želje ljudstva. Pri tem so se upoštevale praznine, ki so se pojavile pri praktičnem izvajanju starega zakona. Gledalo se je na to, da se poenostavi postopanje pri dajanju dovolitev, kakor tudi glede kazni. Gledalo se je pri tem na javni red in mir v državi. Načrt, ki je pred narodno skupščino, je bil predmet vsestranske razprave, poslan je bil vsem velikim županom in vsem zainteresiranim organizacijam, kakor n. pr. lovski organizaciji, da so o njem dale svoje mnenje. Vse te želje so se upoštevale v predloženem zakonu. Če se primerjajo odredbe, ki so veljale dosedaj, z odredbami, ki jih prinaša ta zakon, se lahko reče, da se je s tem zakonskim načrtom storil velik napredek. Predvsem je treba naglasiti, da se lahko svobodno ima orožje, ki ga ljudstvo nosi. Predvsem lovske puške in druge, ki jih ljudstvo rabi doma. Za vse to orožje se ne zahteva nobeno novo dovoljenje, marveč je potrebna samo prijava, in sicer ne morda na kakšno visoko oblastvo, marveč je potrebna prijava najbližji državni ali občinski oblasti, za ostalo orožje pa je potrebno odobrenje najbližje politične oblasti, to so okrajna glavarstva. Za orožje, ki se samo prijavljuje, ni treba plačati nobenih taks, za ostalo orožje, ki potrebuje dovoljenje, pa se plača taksa samo enkrat. Nadaljnja olajšava je v tem, da bodo imeli orožni listi, ki se izdajajo za nošenje in posest orožja, trajno veljavo. Tako ne bo izgube časa za vsakoletno obnavljanje orožnih listov. Orožni li-

sti se izdajajo na določeno osebo. Ker pa obstojajo tudi družinske zadruge, je v zakonu določeno, da se lahko ti listi izdajajo za vse člane take rodbine, ki ima kvalifikacijo za nošnje orožja. Nadaljnja olajšava je v tem, da ni treba nabavljati novega orožnega lista, marveč se bo stari orožni list samo zamenjal. Dotična oseba se mora z orožnim listom prijaviti na pristojni oblasti. Tam dobi nov orožni list, za katerega ni treba plačati nobene nove takse. Orožni list se lahko zamenja v teku treh mesecev. V tem času se lahko izvršijo prijave orožja, za katerega dosedaj posamezne osebe niso imele dovoljenja, ne da bi to imelo za posledico kako kaznen. Vojaške puške, ki so jih posamezniki uporabljali za svobodo in zedinjenje našega naroda, se smatrajo kot rodbinske puške, kot zgodovinske puške in se jim ne bodo odvzele. (Pribičević: To pomenja samo za Srbijo!) Če vi imate kako tako puško, velja tudi za vas. Če ste se vi tudi borili, lahko imate tudi vi tako puško. (Zivahno odobravanje in ploskanje. Medklci na račun Pribičevića. Pribičević in njegovi tovariši protestirajo. Pribičević je ogorčen nad odgovorom notranjega ministra.) Dr. Korošec nadaljuje: Ne bodo se vzele niti druge vojaške puške, če se je prišlo do njih na pravičen in dopusten način. Odvzele se bodo edinole, če bo to zahteval notranji minister. (Pribičević s svojimi tovariši nadaljuje s takim nemirom in preprirom, da je predsednik skupščine prekinil sejo.)

Po kratkem odmoru se je Pribičević malo pomiril in notranji minister je nadaljeval: Radi lažje in boljše izvedbe zakona se je dala definicija orožja v posameznih kategorijah. Po sedanjem zakonu so se smatrala kazniva dejanja kot pregreški, sedaj se smatrajo samo kot prestopki. Proti razsodbi okrajnega sodišča bo tudi dovoljena pritožba na notranjega ministra. — S tem je minister dokončal. Iz tega ministrovega ekspezoja se vidi, da pomenja ta zakon velik napredek nasproti prejšnjemu zakonu. Zato minister prosi narodno skupščino, da ta zakon sprejme. Minister je žel za svoja izvajanja živahno odobravanje.

K debati se je prijavilo več govornikov. Govorili so dr. Maček (HSS), Ivan Pucelj (SKS), Čeda Kokanović (zemlj.) in Došen Ivančević (SDS). Nato se je seja prekinila. — Razprava o tem zakonu se bo jutri nadaljevala.

Stanovanjsko vprašanje.

r Belgrad, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Ministrski svet je razpravljal o stanovanjskem vprašanju in obravnaval posamezne predloge. Razprava še ni končana in se bo še nadaljevala.

Imenovanja.

r Belgrad, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Službene Novine: prinašajo ukaz, s katerim se dr. Josip Kavčič, dosedanjí načelnik pravosodnega ministristva, imenuje za svetnika pri deželnem sodišču v Ljubljani. Rudolf Virod, davčni upravitelj v Brežicah, je vpokojen. Z redom sv. Save IV. reda je odlikovan Ivan Lenart, nadžupnik v Smartnem pri Slovenjgradu.

Izplačilo zaostankov državnim uradnikom.

r Belgrad, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Finančni minister dr. Bogdan Marković je odobril kredit 20.000.000 Din, ki se bo porabil za izplačilo zaostankov plač državnim uradnikom in profesorjem, in sicer v prvi vrsti vpokojencem. V to vsoto so vštetí neizplačani honorarji za čezurno delo profesorjev na srednjih in strokovnih šolah.

Stabilizacija dinarja na 9.13.

r Belgrad, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Današnja »Pravda« poroča, da je podpisana ministrska uredba o stabilizaciji dinarskega tečajja. S to uredbu se finančni minister pooblašča, da predloži narodni skupščini to uredbu kot zakon. Zakon o stabilizaciji tečajja pride po Veliki noči na dnevni red narodne skupščine. Zakon ima devet členov. Tečaj je stabiliziran na današnjem švicarskem tečaju 9.13. Po tem zakonskem načrtu bo država iz novega posojila vrnila Narodni banki od skupnega dolga, ki znaša 4 milijarde, eno in pol milijarde. Ta vsota se bo porabila kot fond za devize. Država jamči Narodni banki stabilizacijo tega tečajja, na temelju katerega se bodo uredili vsi inozemski dolgi, državni in privatni.

Posedstva**Trgovska hiša**

z gospod. poslopijem, zelo vpeljana trgovina na deželi, na najbolj prometni cesti, napredni. Ponudbe na upravo »Slov.« pod: »Zlata jama« št. 2676.

Dvodružin. hišo

v Spod. Šiški, blizu stare cerkve, z vrtno, proda »Posredovalec«, Sv. Petra cesta 18. 2707

Proste službe**Damsko krojaštvo**

v Ljubljani išče krojača ali šiviljo za skupno delovanje. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Na glavni točki«. 2704

2 predelavca

za zgradbo nove ceste, se sprejmeta. - Ponudbe z zahtevano plačo je takoj poslati na Stavbni odbor za novo okr. cesto čez Prevorje, pošta Planina nad Sevnico. 2712

Dober zaslužek

nudim organistom, obč. tajnikom in sploh vsakomur. - ŠORN, Blagovna, Sv. Jurij ob juž. žel.

Učenka

zdrava in post. kmet. starih, do 18 let stara, se sprejme v mešano trgovino na deželi. Oskrba v hiši. - Naslov v upravi »Slovenca« pod »Gibčica« št. 2675.

Dekla

za vsa kmečka dela na večjem posestvu, se sprejme takoj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2698.

Starejšo PRODAJALCO

za delikatesno trgovino, sprejemem. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Starejša mož«. 2702

Kde prodaj?**Kupim 10 vagon, belega, debelega KROMPIRJA**

Ponudbe, tudi brzojavne, na MRAK, Derventa, Bos.

Vsakovrstno Zlato kupuje

po najvišjih cenah. ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

oziroma**LOVSKI PES**

keltški brak. Pes je pribl. 55 cm visok, resaste dlake, bele barve s sivo-rumenimi lisami na ušesih in nad levo lakotnico, črnih oči. - Psu je ime »Pik«. Ubral jo je proti Višnji gori in najbrž dalje proti Metliki, od koder je doma. Kdor ga prime, dobi 100 Din nagrade. Pred nakupom se svari! - Ivan Ožbalt, nadlovce, Sp. Zdobrava, p. D. M. v Polju. 2659

V lepem kraju na Štajer.**se prodaja radi druž. razmer trgovska hiša**

s trgov. lokalom, 2 skladišči, 6 sob, 2 kleti, gospodarsko poslopije, vse v dobrem stanju, vrt, okoli 3 orale dobre, dobičkanosne zemlje. - Posest leži zraven glavne ceste pri kolodvoru. Cene 320.000 Din. Ponudbe upravi lista pod št. 2668.

Kde kupi?**Prodajam kotel**

Brzoparilnik, dobro ohranjen. Cena ugodna. Naslov v upravi pod št. 2632

GRAHAM - MOKO

nudi 5 kg po povzetju za 40 Din s poštnino vred Valjčni mlin v Sevnici. V zalogi so vedno lastni mlevski izdelki in sicer vseh vrst pšenična moka iz najboljših banaške pšenice, koruzna moka in činkvantski zdrob. Zahtevajte cenik!

Kdor nima stanovanja ali stavbnega prostora,

naj se udeleži javne dražbe v nedeljo 1. aprila t. l. popoldne ob 1. uri v št. Vidu, Male Vižmarje 1 - poleg drž. in obč. ceste. Na tej dražbi se bo prodajalo: 1. Hiša s 3 stanovanji ter sadnim vrtnom v obsegu okr. 40x30 m². - 2. Velika nova zgradba, pripravna za delavnico ali s prezidki spremenjena v stanov. hišo ter sadnim vrtnom okroglo 40x39 m². - 3. Dve stavbni parceli, ki vsaka obsega po okr. 1600 m². Dražbeni pogoji so vsak dan na vpogled istotam. 2659

Klavr

- prvovrstne znam., zaradi selitve ceno prodam. - Naslov v upravi št. 2703.

Druva

bukove in hrastove odpadke od parketov, dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga

V. SCAGNETTI

v Ljubljani, za gorenjskim kolodvorom.

Nasla obrt**Svilen. klobukov**

in slavnikov bogato izbira nudi po znano nizki ceni modni salon

STUCHLY MASKE

Ljubljana, Židovska ulica.

Najboljši koks

Čebin, Wolfova 1/2

GOSPODINJE!

NAJHITREJE, NAJCENEJE IN NAJLAŽJE ZAKURITE PEČI IN ŠTEDILNIKE S

Motvoz (špaga) najcenejše v

tovarni. Mehanična vrvarna Šinkovec, Grosuplje. Komisijska zaloga Palme, Celje, Cankarjeva 7. Maribor, Koroška 8.

Javna zahvala.

Nenadoma me je zagrabil težka bolezen. Stal sem že skoraj z obema nogama v grobu. Iz njega me je potegnila s svojo zdravniško vedo in prakso gospa dr. Valerija Strnad, okrožna zdravnica v Železnikih. Ohranila me je ljubi družinici, zato si štejem v dolžnost, da se ji na tem mestu javno zahvalim. Blagor okolici, ki ima tako zdravnico. Za vso pomoč se zahvalim tudi njeni asistentki gospodični Mariji.

V Železnikih, 27. marca 1928.

Jakob Primožič, čevljar, mojster.

Ofertalna licitacija.

Cerkveno - konkurenčni odbor v Mežici razpisuje v smislu odločbe sreskega poglavarja v Prevaljah z dne 25. septembra 1927, št. 5400/15, ofertno licitacijo:

1. za zgradbo novega gospodarskega poslopja ter za popravne na župnišču, vrtu in pokopališču;
 2. za popravilo in prepletkanje stolpne in cerkvene strehe in
 3. za popravilo cerkvenih oken.
- Vsa potrebna pojasnila dobijo reflektantje vsak dan popoldne, razen srede, pri župnem uradu v Mežici, kamor naj tudi pošljejo pismene ponudbe najkasneje do 30. aprila t. l. O oddaji del bo odbor končno veljavno sklepal dne 10. maja t. l. ob desetih ter si pridržuje pravico oddati ista ne glede na višino ponujene vsote.

Cerkveno - konkurenčni odbor v Mežici, dne 27. marca 1928.

Anton Pratnekar s. r., predsed.

V globoki žalosti naznanjamo sorodnikom in znancem, da je včeraj zvečer naša nepozabna soproga, mati in stara mati

Uršula Meze roj. škafar

v 77. letu starosti po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, izdihnila svojo dušo. - Pogreb drage pokojnice se bo vršil v petek dne 30. marca ob 2 pop. od Dolenj. mostu. Ljubljana - Barje, 29. marca 1928.

Franc, soproga. - Edvard, Jožef, Marija, otroci. - Vnučinja. - Vnučki.

Imenom svoje matere in sestra naznanjam vsem ostalim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrl danes po daljšem bolehanju naš dragi oče oziroma soproga, ded in praded

Josip Hamperl

strojni mojster v pokoju.

Pogreb se bo vršil v petek 30. marca ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Domžale št. 22, na župno pokopališče. Domžale, dne 29. marca 1928.

LEOPOLD HAMPERL, sin.

Prostovoljna javna dražba novih čevljev

prvovrstne znamke, pod tovarniško ceno, se bo vršila od 2. aprila t. l. dalje vsak dan ob 9. uri dopoldne, dokler ne bo prodana vsa zaloga, v Kolodvorski ulici št. 28. Prodala se bo tudi prodajalniška oprava, pult in štelaze.

Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov za Slovenijo naznanja, da je preminul njega častni član in dolgoletni sodelavec, gospod

Franc Schiffrer

trgovski zastopnik

Neumornemu, zvestemu tovarišu ohranimo trajen časten spomin!

V Ljubljani, dne 29. marca 1928.

Mestni pogrebni zavod.

Tvrdba A. Šarabon naznanja, da je njen dolgoletni zastopnik in sotrudnik, gospod

Franc Schiffrer

dne 28. t. m. preminul.

Pogreb bo v petek, dne 30. marca 1928 ob 4. uri popoldne iz Slomškove ulice 25 na pokopališče k Sv. Križu.

Zvestemu in neumornemu sodelavcu — časten spomin!

V Ljubljani, dne 29. marca 1928.

Mestni pogrebni zavod.

Cenj. čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:**Blaž Jančar**

pleškar

Ljubljana, Breg

Elektroinstalacije za luč in pogon, prodaja in prevzemanje elektromotorjev, mehanična delavnica. Elektropodjetje, Ljubljana VII. Jernejeva c. 5, telef. 3252

K. Pečenko

trgovina vseh vrst uanja in čevljarstva potrebščin

Ljubljana, Sv. Petra cesta 22

PRISTOU & BRICELJ

črkošlikarja, Ljubljana Resljeva c. 4 - Sv. Petra c. 39. Telef. 2908 Ustan. 1903

Franc Ocvrk

mesar

Ljubljana, Poljanska cesta 53 (Šolski drevored)

Franc Fujan

krovec

Ljubljana, Galjeveca 9 pri dolenj. kolodvoru

Oglas

Naprava propustov in mostov za II. tir proge Vinkovci - Brod

Direkcija državnih železnic v Subotici razpisuje na temelju rešenja gospoda ministra saobračaja v aktu generalne direkcije državnih železnic G. D. Br. 10.158/28 od 2. marca 1928 in v smislu členov 86—98 zakona o državnem računovodstvu na dan 7. aprila 1928 prvo ponudbeno licitacijo s skrajšanim rokom za izvršitev talnih, zidarskih, betonskih, armirano-betonskih in izolacijskih del pri zgradbi propustov in mostov za II. tir proge Vinkovci—Brod.

Kavcija 5% ponudene vsote za naše, odnosno 10% za tuje državljane položi se pri blagajni direkcije državnih železnic v Subotici ali pri blagajni generalne direkcije državnih železnic ali pri blagajnah ostalih oblastnih direkcij državnih železnic v gotovini, ki jo določa čl. 88. zakona o državnem računovodstvu najdalje do 10. ure predpoldne na dan licitacije, licitacije pa so dolžni pokazati revers o položeni kavciji na dan licitacije določeni komisiji za vodstvo licitacije.

Predpisano taksirane ponudbe v zapečatenem zavoju z označbo zunaj: »Ponuda za izvršenje zemljanih, zidarskih, betonskih, armirano-betonskih in izolacijskih del oziroma propusta i mostova za II. kolosek pruge Vinkovci—Brod od ponudjača N. N.« se morajo oddati najkasneje do 11. ure gradbenemu oddelku direkcije (Trg Vojvode Putnika št. 9, II. nadstr., vrata št. 9).

Pravico za licitacijo imajo samo one osebe in tehnična podjetja, ki predlože komisiji dokaze o svojih podjetniških sposobnostih in potrdilo o tem, da so prijavili delo za obdobje in da so na isto plačali ves davek s pripadajočimi dokladi za vse zapadle zakonite roke, kakor tudi za vse odobrene obroke po specialnih rešenjih.

Zastopniki ponudnika se pripuste k licitaciji, ako imajo pismo pooblastilo, da jih morejo zastopati na tej licitaciji. Načrti, obrazec ponudbe, proračun stroškov, splošni in tehniški pogoji se morejo videti in po ceni 50 Din nabaviti vsak dan ob uradnih urah v gradbenem oddelku direkcije.

Naknadne ali brzojavne potom vložene ponudbe se ne sprejemajo.

Iz direkcije državnih železnic v Subotici,

št. 13.145/1928.

Kaj je novega

KOLENDAR.

Sobota, 31. marca: Modest, Benjamin, Mojmir. — Jutri: Hugon.

Dunajska vremenska napoved za 31. marec: Severne Alpe: Začasno lepo vreme. Južne Alpe: Pooblačenje, potem dež, milo. Vzhodne Alpe: Negotovo toplejše vreme.

ZGODOVINSKI DNEVI.

31. marca: 1898 je umrla slovenska pisateljica Lujza Pesjakova. — 1917 je umrl bakteriolog prof. Emil v. Behring, najditelj raznih serumov, v Marburgu ob Lahni. — 1596 se je rodil filozof René Descartes. — 1727 je umrl astronom Isaac Newton. — 1809 se je rodil ruski pisatelj Nikolaj Vasiljevič Gogolj. — 1811 se je rodil kemik Robert W. Bunsen. — 1885 je umrl komponist Franc Abt. — 1893 je umrl v Pragi češki pisatelj in pesnik dr. Fr. V. Ježabek. — 1910 je bila v okolici Trsta silna burja s hitrostjo 124 km na uro; pri Milju je prevrgla vlak, pri čemer je bilo mrtvih 3, težko ranjenih pa 18 oseb.

★ **Smrt odličnega rojaka.** Ta teden je preminul v Brnu na Češkoslovaškem naš rojak dr. ing. Peter Kresnik, bivši profesor za vodne zgradbe na ondotni nemški tehniki. Dosegel je starost 78 let. Rojen je bil v Vuzevici ob Dravi in dovršil tehnične studije v Gradcu. Leta 1873. je bil asistent na graški tehniki, potem je služboval nekaj let pri generalni inspekciji državnih železnic in se nato habilitiral na nemški tehniki v Brnu, kjer je pred leti s činom dvornega svetnika stopil v pokoj. Kakor kot dijak marljiv, tako je tudi kot inženir bil delaven in ni imel časa za razvedrilo. Plod njegovega dela je bilo obilo teoretičnih in praktičnih naprav v vodogradbeni stroki in ni ga danes med nami inženjerja, ki ne bi poznal njega in njegovih del ter istih ne uporabljal. Blagi pokojnik je bil tudi jako postrežljiv s svojim svetom in dober prijatelj. Zato mu ohranimo časten spomin.

★ **Smrtna kosa.** Na Bohinjski Beli je umrl 29. marca posestnik g. Lovro Poljanec v 72. letu starosti. Pokojnik je bil vsa leta odločen pristaša SLS in vsestransko delaven v raznih javnih korporacijah. Skoraj 30 let je bil občinski odbornik, član cestnega odbora in v zadnjem času tudi predsednik krajnega šolskega odbora. Z največjo požrtovalnostjo in z izrednimi sposobnostmi je deloval v javnem življenju. Imel je gimnazijsko izobrazbo in občudovanja vreden spomin ter nad vse fin in možat nastop. Se v tej pozni starosti je z največjo natančnostjo citiral grškega Homerja, rimske pesnike in računal z logaritmi. Pač redek kmetski mož s takim spominom!

★ **Volivni boj v madjarskih občinah** je v gotovem oziru celo hujši, kakor je bil pred volitvami v slovenskih občinah Slovenske krajine. Čim bolj se bliža dan volitev, tem več je agitatorjev. Zadnje dni nastopajo celo elementi, ki nagovarjajo volivce, da naj ne gredo volit, ker bodo volitve itak razveljavljene. V nekaterih občinah so postavljene tri liste: SLS, NRS (radikali) in SDS, v drugih občinah pa po dve: lista starih gerentov in njim nasprotna lista.

★ **Morgan v Splitu.** V četrtek je dospela v Split ameriška jahta »Corshire« z ameriški izletniki, med katerimi se nahaja tudi znani milijarder Morgan.

★ **Velikansko protestno zborovanje** zoper preganjanje katoličanov v Mehiki je bilo 28. marca v Monakovem in sicer v dveh velikih dvoranah. Glavni govornik je bil knez Löwenstein; govoril je pa tudi neki mehiški škof, ki živi kot begunec v Rimu. — Zadnji čas so v mestu Mehiki zaprli zopet 40 oseb radi tega, ker so imeli sveto mašo.

★ **Izseljeniško gibanje.** Po statistiki izseljeniškega komisarijata v Zagrebu se je v mesecu januarju 1928 izselilo iz naše države v prekmorske države 1192 oseb. Meseca januarja 1927 se jih je izselilo 982, torej letos za 210 več. Izselilo se jih je največ iz Hrvaške in Slavonije (385), dalje iz Dalmacije (318), Vojvodine (185), Slovenije (148), Srbije (97), Bosne in Hercegovine (91) in Črne gore (18). Med izseljenci je bilo 59 odstotkov poljedelcev. Največ se jih je izselilo v Argentino (639), Zedinjene države (267), Uruguay (81), Kanado (73), Avstralijo (69) itd. Meseca januarja se je vrnilo v domovino 252 oseb.

★ **Cigaretni papir.** Vsled razglašane uprave državnih monopolov v Belgradu sme biti v prometu cigaretni papir s stariimi ovoji po 50, 80 in 90 par le še do 1. julija t. l., ker bo po navedenem času v prometu samo cigaretni papir z ovoji po 0.65 in 1 Din in se bodo prestopki strogo kaznovali.

★ **Smrtna kosa.** Včeraj zjutraj je v Kranju umrl daleč na okrog znani gostilničar Jernej Ručigaj. Pri občinski seji, ki je bila dne 28. marca ob petih popoldne, mu je nenadoma postalo slabo in došli zdravnik je konstatiral, da ga je zadela kap po desni strani. Pokojni je bil pred leti večkrat na načelnik Ljudske posojilnice ter navdušen delavec v naših političnih organizacijah. Pogreb se bo vršil v nedeljo ob 3 popoldne.

★ **Društvo Zoo v Ljubljani** prosi lovce in druge opravilce za ptice ujede vseh

vrst, zlasti za mladiče. — Ptice naj se oddajajo (ev. proti plačilu) pri predsedniku društva: prof. dr. A. Šerku, univerza, dekanat medicinske fakultete v Ljubljani.

★ **Autobus na progi Lesce—Bled** vozi redno k vsakemu vlaku in obratno. 2719

★ **Učiteljska ferijalna kolonija v Dalmaciji.** Sklicujem XI. ferijalno zborovanje na veliko sredo, 4. aprila ob 2 popoldne v Celju v Narodnem domu (restavracija) z glavno točko: Letovanje jugoslovanskih učiteljev-ferijalcev na Bolu na otoku Braču. Vabljeni vsi učitelji(ce), ki se interesirajo za letovanje. Za članke F. S. obvezno! Za F. S.: Slavko Mrovljé, gl. učit. pov.

★ **Težka nesreča.** Nedavno smo poročali o dveh nesrečah, ki sta se zgodili v »Kobiljanskem gozdu« (Slovenska krajina) pri sekanju dreves. Pretekli petek se je v istem gozdu zopet zgodila težka nesreča, ki je zahtevala kar pet žrtev. Nekega delavca — družinskega očeta — je drevo ubilo, štirim delavcem pa je zadalo večje ali manjše rane. Izekavanje se vrši z velikansko naglico in pri tem se ne pazi na življenjsko varnost delavcev, zato so večje in manjše nesreče takorekoč na dnevnem redu.

★ **Dobrodelna tombola poštinih uslužbencev.** Poštini uslužbenci v Murski Soboti pripravljajo za mesec april dobrodelno tombolo. Dohodki se obrnejo za podporo bolnim stanovskim tovarišem. Kolikor je znano, bo to v Slovenski krajini prva tombola te vrste.

Kar je res je res!

Najlepše kravate se dobe le pri trvdki
L. Ornik, Maribor, Koroška cesta 9.

★ **Roparski napad na Brezjah.** V noči od 25. do 26. t. m. se je v večernih urah utihotal neznan mož v hišo cerkvenika Jožeta Tavčarja na Brezjah št. 56, občina Mošnje. Okrog polnoči je stopil v sobo pred posteljo služkinje Apolonije Langusove ter ji z napeitim samokresom v desni in z električno žarnico v levi roki zagrozil: »Molči! Denar ali življenje!« To je ponovil še dvakrat, dobil pa je vedno en in isti odgovor od Langusove, namreč, da denarja nima. Ko je ropar spoznal, da denarja ne bo dobil, je rekel še: »Glejte, da o napadu molčite!«, nakar je izginil v noč. Za nočnim napadalcem poizvedujejo orožniki.

Velikonočna številka

Slovenca

bo izšla v povečani, doslej
še ne doseženi nakladi.

Naročite oglase
čimprej, ker

izide že v
soboto zjutraj

★ **Kdor se hoče ohraniti svežega in zdravega** naj jemlje tedensko eukrat ali dvakrat pred zajutrekom kozarec naravnega »Franz-Josef«-grenčice. Zdravniška poročila iz vojnih bolnic dokazujejo, da tudi težko bolni radi jemljejo »Franz-Josef«-vodo, ker brez neprijetnih občutkov in posledic točno odvajajo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specer. trgovinah.

★ **Klobuki** v veliki zalogi najmodernejših barv in oblik specialna trgovina Jos. Pok. nasl. M. Bogataj, Ljubljana, Stari trg 14.

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

Drevi imata nočno službo: Bohinc na Rimski cesti in Levstek na Resljevi cesti.

○ **Sezona žabjih krakov...** So ljudje, ki jim žabjih krakov ni mar, se ne menijo zanje, jih ne poznajo, ter so jim sploh priskutna jed. Poleg teh pa najdemo še več drugih, ki so jim žabji kraki delikatesa; ti komaj čakajo, da nastopi njih sezona. Da je takih ljubiteljev mnogo v Ljubljani, vidimo te dni na živilskem trgu. Številne prodajalke iz okolice, prebivalke iz območja žabjih mlak in luž, so prinesle žabjih krakov cele košare. Razpostavile so svojo obilno zalogo v dve dolgi vrsti na Po-

gačarjevem trgu. Cena se suče od pol dinarja do dinarja, kakor je pač kvaliteta. Zenice smejo biti z uspehom prodaje prav zadovoljne; saj se večina kuharic in služkinj in gospodinj ustavi pri eni ali drugi ter si nekaj te delikatese nakupi. Nekatere so svoje košare že poprodale koj v prvih urah dopoldneva.

○ **Promenadni koncert v Zvezdi.** Godba dravske div. obl. priredi v nedeljo, 1. aprila, ob 11 prvi promenadni koncert letošnje sezone v Zvezdi. Spored: Binički: »Na Drini«, marš. 2. Rhode: »Spomladno cvetje«. 3. Parma: »Zatorog«. 4. Massenet: Uvertura k operi »Phédre«. 5. Sedlaček: »Za moje prijatelje«, pesmi iz Belgrada. 6. Siede: »Intermezzo«. 7. Allier: »Le sang gaulois«, francoski marš. Dirigent višji kapelnik dr. Jos. Cerin.

○ **Obrtniška stavbna zadruga** posluje od slej vsak torek in četrtek od 7. do 8. ure zvečer v prostorih Jugoslovanske obrtne zveze (Rokodelski dom), I. nadstropje. — Člani, ki so plačali vpisnino, se pozivajo, da plačajo delež do 15. aprila t. l. Pismo priglasi člani naj se blagovolijo zgledati osebno ob uradnih urah v pisarni zadruge. — Ponudbe stavbišč se še nadalje sprejemajo.

○ **Strokovna šola društva brivskih pomočnikov** priredi ob zaključku svojega tečaja v nedeljo, 1. aprila, v veliki dvorani Kazine nagradno tekmovalno in pa ogledno friziranje modernih ženskih frizur. Začetek ob 6 zvečer. Po nastopu prosta zabava.

○ **»Die Wiener Sängerknaben«** (dunajski dečki pevski zbor) priredi v četrtek, 12. apr.,

BISERNOBELI ZOBJE DEHTEČA LISTA

SARG-OV

nika in s sortiranjem perila. Prihajale so razne gospodinje, ki so pregledovale perilo ter ga reklamirale kot svojo lastnino. Vsa soba je na mah dobila sliko kake trgovine s perilom. Tomazinova je zakrivila domalega vse tatvine perila, ki so se lansko jesen pripetile v Ljubljani. Tako je ukradla na Kongresnem trgu perici Mariji Lampičevi voziček s perilom, vrednim 630 Din, last g. Franca Silvestra. Voziček so pozneje našli nekje pri Vevčah. Gospej Anici Petelinčevi v Gosposki ulici št. 19 je ukradla za 1499 Din perila, g. Urbančičevi v Florijanski ulici 17 za 455 Din perila, g. Ivanu Kunavarju na Starem trgu 10 za 340 Din perila, g. Josipini Trglavovi v Zatiški ulici za 360 Din perila, g. Josipini Jugovi na Marijinem trgu št. 1 za 355 Din, g. Adeli Vidmajerjevi istotam pa za 280 Din perila. Skupno je Tomazinova pokradla za najmanj 4000 Din perila. Dalje je Tomazinova priznala, da je izvršila decembra oba vloma v klet realčnega sluga g. Marinskoga, kakor tudi vlom, ki se je izvršil dne 18. t. m. v isto klet. Tomazinova je bila svoječasno pri Marinskoga za dekle in je torej dobro poznala razmere. Ravno zadnji vlom pa je bil zanjo usoden, kajti Marinskovi so osumili vloma njo. Pri aretaciji so zaplenili policijski agenti na njenem stanovanju poleg 18 kg masti, krompirja in vozička, kar je ukradla v Marinskovi kleti, tudi pokradeno perilo. Tomazinova je bila prepeljana v policijske zapore, zunaj zaporov, na dvorišču policijskega ravnateljstva, pa se je igral včeraj dopoldne njen dveletni sinček Milanček, ki gotovo ni ničesar slutil o življenjski poti in usodi svoje matere. Nedolžnega otroka so s posredovanjem velikega županstva oddali v Dečki dom.

○ **Ukradeno kolo.** Državnemu uslužbencu Jakobu Igliču je bilo dne 28. t. m. popoldne ukradeno v Gosposki ulici iz veže hiše št. 6 kolo znamke »Eigland«. Kolo je bilo vredno 2200 Din. S kolesom je tat odpeljal tudi zavoj, ki je bil pritrjen na kolesu in v katerem se je nahajalo 650 Din gotovine ter nekaj perila.

○ **Angleško sukno** najfinejše vrste po solidni ceni dobite pri Francu Pavlinu, Gradisce 3.

○ **Volnene obleke, bluže, damsko perilo** in nogavice priporoča po najnižjih cenah. Ign. Zargi, Sv. Petra cesta.

○ **Specijalna trgovina dunajskih bluz, krasne kasha-obleke, Kristolič-Bučar.**

Priznano

najboljša oblačila pri najnižjih cenah nudi renomirana trdka

J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12

Maribor

□ **Tridesetletnica promocije.** V petek je minulo 30 let, odkar je bil promoviran za doktorja vsega zdravilstva g. dr. Franjo Jankovič, ki je znan kot zdravnik za notranje bolezni po celi Sloveniji. Rodom je iz Vitanja pri Celju. Po končani gimnaziji je študiral medicino v Gradcu in na Dunaju, kjer je bil član naših slov. katoliških društev Zarje in Danice. Kot mlad zdravnik je deloval dolgo vrsto let v Kozjem. Bil tudi v kozjanskem okraju izvoljen v deželni ter državni zbor. Po prevratu se je preselil v Maribor, bil je še poslanec v začasnem predstavništvu in minister za vere. G. doktor se veseli obče priljubljenosti kot zdravnik, odnekad navdušeno naroden Slovenec in politik, ki je storil veliko za vsestransko probudo kozjanskega okraja. Jubilantu g. ministru n. r. k 30 letnici tudi »Slovenec« iskreno čestita in mu kliče: Na mnoga leta!

□ **Umestno za rekrute.** Komanda mesta in policijski komisariat sta se letos sporazumela, da bo sprejelo vojaštvo že koj na kolo-dvoru rekrute, ki morajo k vojakom in jih odvede takoj v vojašnice. Poprej so se mladi fantje za slovo napili, razgrajali, zapravljali in imeli še sitnosti pri vojaških poveljstvih. Radi te umestne navedbe se vršijo tokrat prihodni vojaških novincev v Maribor v popolnem redu ter miru na zadovoljnost občinstva in rekrutov.

□ **Smrtna kosa.** V porodnišnici v Petrovem selu je preminula gospa Albina Szymeek, soproga zdravnika na Dunaju, v starosti 32

Narodnost gosp. Pucija

Casopisje tako imenovane seljačke demokracije piše z velikim navdušenjem o znanem nastopu g. Pucija za enakopravnost slovenščine. Toda če bi to časopisje le malo spoštovalo objektivnost in če bi ji bil interes pravic slovenskega jezika le malo pri srcu, potem bi se moralo svojega navdušenja samo kesati. Zakaj le malokdaj je doživel slovenski narod, da bi kdo tako nerodno, a obenem tako demagoško branil pravice njegovega jezika, kakor je to storil g. Pucelj.

Ze to, da je predložil in utemeljeval svoj predlog v srbohrvaščini, je vzelo njegovemu predlogu vsako resnost in veljavo. Ali morda misli g. Pucelj, da je priporočilo za njegov predlog, če vsakdo vidi, da ga stavi le iz nagajivosti? Kaj se vendar zavzema za pravice slovenščine, če je pa sam ne uporablja niti tedaj, ko je njen samozvani advokat? Ali se ne pravi to biti samega sebe po zobeh?

Pa g. Pucelj in njegovi najnovejši esdeesarski tovariši niti niso toliko ponosni na to, ker so postali »zagovorniki« slovenščine, temveč njih veselje je v tem, da so ta zagovor spojili s tako krepkim napadom na klerikalce. Da bi te spravili v neroden položaj, da bi škodovali parlamentarni delegaciji Slovencev, to je bil ves namen Puceljevega nastopa in samo zato je navdušeno esdeesarsko časopisje nad nastopom voditelja samostojnih kmetov. Ni jim šlo za pravice slovenskega jezika, temveč šlo jim je le za napad na parlamentarno delegacijo slovenskega naroda in zato podpisuje danes vsa Slovenija besede posl. Smodeja, ko je ta že na seji skupščine same razkril vso demagogijo, ki je bila v Puceljevem predlogu.

Ni pa bil ta predlog samo demagoškičen, temveč tudi skrajno škodljiv, ker je pri splošno narodnih stvareh vsaka ekstraturna napačna, ker mora v takih vprašanjih vladati enodušnost, ali pa je uspeh nemogoč.

Če bi bilo gospodu Puciju v resnici za pravice slovenskega naroda, potem pač ne bi smel pozabiti, da je ogromna večina slovenske parlamentarne delegacije združene v Jugoslovanskega kluba, zlasti še, ko je g. Pucelj sam dostikrat videl in slišal, kako so se poslanci Jugoslovanskega kluba z uspehom zavzemali za pravice slovenščine. Zato je bila dolžnost g. Pucija, da se je najprej dogovoril s poslanci Jugoslovanskega kluba, zlasti še, ker so ti zastopani v vladi in ker morejo ti presoditi, če je v sedanjem položaju tak predlog umesten ali ne. Kajti tudi to bi moral vedeti g. Pucelj, da se predlogi, zadevajoči jezikovne pravice, ne stavijo zato, da bi propadli, temveč le, kadar je utemeljeno upanje za njih sprejem. V nasprotnem slučaju se namreč more pripetiti, da bi se položaj slovenščine še poslabšal. In dejansko je bil predlog g. Pucija tudi tako nerodno sestavljen in tako nerodno branten, da je moral propasti in da je nastala resna nevarnost, da bi bila neenakopravnost slovenščine sankcionirana. Samo za sluga Jugoslovanskega kluba je, če se to ni zgodilo in če se nerodnost g. Pucija ni tako končala, kakor bi se mogla.

Zato pa tudi nima g. Pucelj prav nobenega vzroka, da bi bil na svoj predlog ponosen, temveč pravilno je le, da se s svojim predlogom pred slovensko javnostjo skrije. Slovenska javnost je namreč tega neomajnega prepričanja, da so splošne slovenske zadeve mnogo presvete, da bi smele postati predmet strankarske špekulacije. Še manj pa more trpeti slovenska javnost, da bi po nerodnosti kakega strankarja ekstraturne ogrožale pravice slovenskega jezika in zato slovenska javnost ne kliče najnovejšemu zavezniku esdeesarjev: živio, temveč nasprotno njegov neroden nastop obsoja, ker pač nikomur ne more priznati pravico, da bi se iz strankarskih ozirov igral z interesi slovenščine.

Skrajna nerodnost je bil dejansko Puceljev nastop in treba ga je samo tako kvalificirati ko neverjetno nepremišljen Pribičevičev govor o povzročitelju svetovne vojne. Kakor je dokazal na ljubljanskem shodu g. Pribičevič, da ne spada med voditelje, ki bi znali tehtati svoje besede, tako je dokazal g. Pucelj s svojim predlogom, da ni dorasel za vodstvo samostojne politike, ker je danes prav tako ko pred vojno še čisto suženj politike, ki vidi v kričanju proti klerikalstvu svoj spas.

To je neolepšana bilanca Puceljevega nastopa in to bilanco slovenski narod prav tako jasno vidi, kakor vidijo Srbi bilanco Pribičevičevega nastopa zaradi vojne krivde. Gosp. Pucelj pa se lahko tolaži samo s tem, da ni nič manj neroden ko g. Svetozar Pribičevič, če mu je lahko to v tolažbo.

Naprednjak.

Politika celo pri kruhu.

r Belgrad, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Minister za socialno politiko je danes sprejel iz Splita protest oblastnih poslancev tamosnje oblasti skupščine proti načinu, kako vodi prehrano tamosnjega stradalčevega prebivalstva oblastni odbor, v katerem so sami radičevići in pribičevići, ki razdeljuje hrano na zelo strankarski način.

Obsodba revolucionarjev.

r Belgrad, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Iz Skoplja poročajo, da se je popoldne pred tamkajšnjim sodiščem izrekla obsodba nad osebami, ki so bile obtožene, da so pripadale makedonski revolucionarni organizaciji. Obsojena sta bila Milan Hadži-Panović na 10 let, Gjorgje Gjorgjević na 5 let. Ostali so bili oproščeni.

Pribičević prosi za daljše počitnice

Dr. Kujundžić kandidat za poštne ministra -- Zunanje posojilo se perfektura

r Belgrad, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Ze večer smo poročali, da je KDK storila pri predsedniku narodne skupščine korake, da bi se skupščinske seje odgodile do časa po Veliki noči. Ker je vlada prvotno namerala dati samo par dni počitnic, tej zahtevi ni mogla takoj ugoditi. Danes je Pribičević, ki nadomestuje v vodstvu KDK odsotnega Stjepana Radića, v tej zadevi obiskal skupščinskega predsednika dr. Perića. O tej prošnji opozicije bo vlada razpravljala jutri. Verjetno je, da bo tej prošnji ugodila in da se bodo seje odgodile do časa po Veliki noči. Končno pride ta odmor prav tudi vladi, da lahko razpravlja o raznih perečih vprašanjih, katerih končnoveljavnost ureditev je bila dosedaj nemogoča, ker so ministri večinoma vedno zaposleni v narodni skupščini oziroma v odborih. Pri tej priliki se bo uredilo tudi vprašanje novega poštne ministra. Največ se imenuje za sedaj dr. Bogoljub Kujundžić, ugleden radikalni poslanec iz Bosne.

Finančni minister dr. Bogdan Marković bo med tem časom odpotoval v London, da perfektura naše inozemske posojilo. Najbrž bodo med tem delali skupščinski odbori kljub temu, da so izdelani mnogi zakoni, ki se lahko predložijo skupščini. Tako je zakonodajni odbor dokončal razpravo o zakonu o ustroju sodišč, ki spada

med najvažnejše sodniške zakone. Sprejet je tako, kakor ga je predložil že prejšnji pododbor in o čemer smo že obširno poročali v našem listu. Zakonodajni odbor bo sedaj prešel na razpravo o ostalih sodniških zakonih.

Izseljenstvo.

r Belgrad, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Ameriški konzulat je obvestil ministrstvo za socialno politiko, da se bo v l. 1928/29 izdalo na račun kvote naših državljanov skupno samo 142 potnih dovoljenj za prosilce iz letšnjega in 31 za prejšnjega leta, katerih prošnje se nabijajo na konzulatu.

r Belgrad, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Po statistiki izseljeniškega komisarijata v Zagrebu se je v januarju 1928 izselilo v prekmorske države 1192 oseb nasproti 982, ki so se izselili januarja 1927, torej 210 več. Največ se jih je izselilo iz Hrvatske in Slavonije: 385, iz Dalmacije: 318, iz Vojvodine: 185, iz Slovenije: 48, iz Srbije 97, iz Bosne in Heregovine: 41, Crnogore 18. Od teh je bilo 59 odstotkov kmetstva prebivalstva. Največ jih je šlo v Argentino 689, v U. S. A. 270, v Urugvaj in Kanado 73, v Avstralijo 69 itd. V tem mesecu se je vrnilo v domovino 252 izseljencev.

Mednarodna prometna konferenca.

r Belgrad, 30. marca. (Tel. »Slov.«) V zvezi z izdelavo mednarodnega voznega reda se vrši na Dunaju te dni mednarodna prometna konferenca, na kateri se bo največ razpravljalo o vprašanju, ki je v zvezi s hitrejšim odpravljanjem tovornega prometa. Naši delegati so že odpotovali.

Naš kredit v inozemstvu

G. N. — Na Dunaju, 29. marca.

Današnji listi poročajo na prvih mestih senzacionalno vest, da se je opozicija v Skupščini spozabila celo do obstrukcije proti stabilizaciji dinarja in proti inozemskemu posojilu 50 mil. angleških funtov.

Sem že dolgo v zvezi s tukajšnjim pravnim zastopnikom mogočne ameriške finančne skupine, ki je tekom let po vojni investirala že ogromne milijone dolarjev v Evropi, pri nas pa še prav nič. Prav ta zastopnik pa ima za slugo, da se je finančna skupina končno odločila, da poskusi tudi v Jugoslaviji z večjimi komunalnimi posojili. Preživel je ta mož več mesecev v naših mestih, posebno dolgo v Zagrebu in Belgradu in napisal je skoro tisoč strani obseženo studijo o naših gospodarskih razmerah, o naših naravnih bogastvih in o naši dosedanjí nezmožnosti, da bi svoja prirodna bogastva znali tudi izkoriščati. Na podlagi tega gospodarskega poročila in slike o naših notranjih borbah, ki obstanka države nič ne ogrožajo, je finančna skupina dala pooblastilo, da sme njen tukajšnji zastopnik razširiti svojo delavnost tudi na Jugoslavijo.

Kako je z državnimi posojili, je dovolj znano. Marsikomu pa je znano tudi dejstvo, da se več naših mest že več let zamažuje, da bi dobila kak inozemsko posojilo, ali malo kdo ve za vzroke dosedanjih neuspehov. Zlasti ne ve, kako silno neugodno je vplivalo zadnje državno posojilo za Blairovo skupino na vse težnje naših mest in industrij, da bi si pridobile cenen zunanji kredit po vzgledu Nemčije in celo sosednje Avstrije. Ogromne milijone dolarjev so dobili Nemci in Avstrijci, ki so s tem opolodili svoje produktivne sile, da delajo naravnost čuda, — dasi so vojno zgubili. Francija je prišla do tisti za njimi in šele zadnje čase prihajajo dolarji tudi na Francosko, in zdi se, da so se ameriški finančniki zdaj vrgli na Francijo, kar je tudi en razlog več, da nimajo za našo državo dovolj pozornosti. — Bodimo odkritosrčni in priznajmo si, da smo sprejeli Blairovo posojilo pod jako neugodnimi pogoji, ne misleč na dejstvo, da ti neugodni pogoji porazno vplivajo na sklepanje posojil za naša mesta in industrije. — Kadarkoli pride v razgovor naše mesto ali kaka naša industrija, tedaj finančniki pogledajo najprej, kako notira v Ameriki naše državno posojilo in na tej podlagi se ustvarjajo pogoji za naša posojila, torej za nekoliko točk nižje od pogojev državnega posojila.

Zdaj imamo že nekaj časa in vista novo državno posojilo 50 mil. angleških funtov. Če so kake težave pri tem posojilu, so po — naši

krivdi, ker se celo pri nas ruje proti temu posojilu in ker niti sedanja vlada nima tiste stalnosti, ki bi dala posojilu neko varnost.

Moj dunajski informator pravi: Mislite si vi takega le ameriškega možakarja, ki o Jugoslaviji skoro nič ne ve, dočim izborna pozna Dunaj in Berlin, Torej Avstrijo in Nemčijo. O Jugoslaviji tudi včasih kaj čita. To se navadno glasi: »Zopet vladna kriza v Jugoslaviji«. — Finančniki se navadno jako zanimajo za vladne krize, ki so jim nekaj termometer za stabilnost režima in države same. Vladnih kriz se ti ljudje bojijo. Zdaj pa si mislite, kako vplivajo nanj vaše neprestane krize, kajti imeli ste menda že 28 vlad v devetih letih. Dosegli ste rekord v svetovni zgodovini zadnjih let. — Pa imate tudi dovolj sovražnikov, ki skrbijo za to, da vam vašo državo kolikor mogoče omažejo. — In sami, ali ne delate vztrajno na tem, da finančni svet ne more imeti v obstanku vaše države zaupanja? Vsi pa ne poznajo vaših naravnih bogastev tako dobro kakor jih poznaj in malo drugih, ne znajo po vrednosti ocenjevati vaših notranjih homatij, zato trpi vaš kredit.

Priznajmo, da je mnogo resnice v teh besedah. Posebno dovedki zadnjih časov v naši skupščini silno škodujejo kreditu države na zunanji. — Pri vas doma nihče ne more niti od daleč presoditi, koliko je škodovala sama debata o Glavnjači. Mi vsi vemo, da je bila Glavnjača že davno pred Korošcem, da so vsi glavni gredi bili takrat, ko je bil Pribičević v vladi ali celo notranji minister, ali ko dr. Korošec še ni bil osem dni minister, je moral nekako sedeti na obtožni klopi, kakor da je on kriv Glavnjače. — Recimo, da je vse do pike res, kar so govorili opozicionalci, je gotovo isto tako in še bolj res, da sedanja vlada temu ni kriva, najmanj dr. Korošec, in ako kdo krivice odpravi, to to on. Toda izgledalo je, kakor da mora ta vlada pasti radi Glavnjače; svet je dobil vtise, da je naša država vredna propada, ako so take stvari v nji mogoče. Razni listi so prinašali po cele strani poročil o razpravi v Skupščini in refren se je glasil: Lepa zaveznica nam more biti taka država (dunajska »Freiheit«), taka država je za razpad.

Zdaj pa pridejo celo z obstrukcijo proti novemu državnemu posojilu in škodujejo ugledu države bolj nego vsi naši zunanji sovražniki. Naj vendar pomislimo, da za državo pridejo naša mesta in naše industrije, ki neobhodno potrebujejo cenenih zunanjih kreditov, in ako celo država ne bi mogla dobiti posojila po ugodnih pogojih, kako naj ga dobe mesta ali industrije? Opozicija naj se zaveda, da pada na njo ogromna odgovornost, kajti podirati je lahko, zidati pa veliko težje. Tudi opozicija ima dolžnosti, ki jih ne sme pozabiti tudi v časih najgrše demagogije.

Poljska in Litva pred odločitvijo

v Varšava, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Včeraj je zunanji minister Zaleski odpotoval v Königsberg na pogajanja z zastopniki Litve. Pred odhodom je izjavil v intervjuju, da se bodo tikala pogajanja vprašanj, ki so že načelno urejena z mednarodnimi konvencijami, tako zlasti vzpostavitve poštne in brzojavne zvez, železniškega in obmejnega prometa ter plovbe po Njemu. Woldemaras je med vožnjo izjavil zastopniku poljske brzojavne agenture, da je inicijativo za pogajanja dala Poljska. Vprašanje Vilne se ne bo načelo, pač pa vprašanje odškodnine Litvi za vojaško akcijo generala Zeligovskega o priliki zasedbe Vilne.

v Königsberg, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Danes se je začela poljsko-litovska konferenca, ki jo je otvoril Woldemaras z govorom, v katerem je označil pomen pogajanj, ki so dala tudi Društvu narodov povod za aktivno sodelovanje pri rešitvi tega mirovnega problema. Litovska vlada je navdana z dobro voljo za izvedbo pogajanj. Zaleski je v svojem odgovoru izrazil željo, da se med obema državama vzpostavijo naravni odnošaji in dobre razmere. Tehnični predpogoji za to naj se ustvarijo v teh pogajanjih. Nato se je ugotovilo, da imajo biti v načelu javna, da pa naj se vršijo tudi zaupna posvetovanja in posvetovanja v odborih. Prihodnja seja bo jutri.

Poljska je žena denaria

v Varšava, 30. marca. (Tel. »Slov.«) V proračunski razpravi novoizvoljenega sejma je mel finančni minister daljše ekspeze, v katerem je govoril o trenutni ugodni konjunkturi, da pa ni nobenega upanja za eventualno zmanjšanje davkov. Zato se tudi vprašanje zvišanja plač drž. uradnikom sedaj ne more rešiti, ker se zvišanje plač more izvršiti same z novimi davki. Pasivna trgovinska bilanca povzroča skrb; valorizacija carin je sredstvo za povzdigo bilance. Vse poljsko gospodarstvo obvladuje lakota po kreditu in denarju in vlada se prizadeva, da dobi v deželo večje denarne vsote, za kar skuša dobiti večje posojilo za železnice, v inozemstvu pa oddati večje pakete akcijskih bank. Dobro gospodarsko znamenje je kritje zlota, ki znaša 132%.

K mali antanti še Poljsko

v Praga, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Svoječasni jugoslovansko-češkoslovaški interparlamentarni dogovor se ima razširiti tudi na druge države, predvsem na malo antanto. Ze drugi teden se začne o tem pogajanja s poljskim poslanikom v Pragi in o priliki praškega zborovanja interparlamentarne unije se bodo ista pogajanja vršila tudi z romunskim poslanikom.

Splošna in enaka volilna pravica v Angliji

v London, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Nocoj je bil v poslanski zbornici s 387 glasovi proti 10 glasovom sprejet novi angleški volilni zakon, s katerim se uvaja splošna volilna pravica za moške in ženske. Tudi opozicija je glasovala za vlado.

Streljanje v Pragi

v Praga, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Pri odhodu demonstrantov socialistov je prišlo do divjih hrupnih prizorov in spopadov s policijo, ki je na več krajih streljala in ranila demonstrante. Tudi nekoliko policistov je bilo ranjenih. Aretiranih je bilo 15 oseb.

Policija ni rabila orožja

v Praga, 30. marca. (Tel. »Slov.«) Policijska direkcija kategorično izjavlja, da policija pri včerajšnjih demonstracijah v nobenem slučaju ni rabila strelnega orožja. Od demonstrantov je samo en civilist ranjen v koleno vsled strele, toda strel ni prišel iz vrst policije, ki ima 18 ranjencev. Ugotoviti se mora, da je opisovanje dogodkov po socialističnem tisku zelo pretirano.

Lakota v Bolgariji

v Sofija, 30. marca. (Tel. »Slov.«) V zahodni Bolgarski vlada radi vedno večjega pomanjkanja živil in krme velika lakota. Cena za živila so se podvojila. Dve ženski sta radi lakote že umrli. Vlada je uvedla pomožno akcijo.

ODOL je najbolj koncentrirana voda za usta na svetu, nekoliko kapljic zadošča. ODOL je zato štedljiv. ODOL je zato poceni.

ODOL se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah.

Ivan Hribar:

Cvetna nedelja leta 1913. v Moskvi

(Poglavje iz še nenatisnjene knjige »Moji spomini«.)

Bilo je krasno pomladansko jutro, ko sem naslednjega dne izstopil na postaji Sokolniki v Moskvi. Sonce je vzhajalo na jasnem modrem nebu, na katerem ni bilo najmanjšega oblaka. Za dober omen sem to smatral. Saj sem iz Petrograda odpotoval ob oblačnem nebu in vlažnem vremenu. Dolga vožnja z izvoščkom po Meščanskij, Sretenki in Boljšoj Lubljanki v Nikolsko ulico do hotela »Slavjanskij bazar« je bila očarljiva. Vse se je namreč kopalo v zlatih in izredno toplih žarkih; ulice pa so vrvele ljudi, ki so hiteli po svojih opravilih. Največ je bilo kmetov, kmetov in delavcev. Izvošček je moral često prehitovati težko naložene tovorne vozove; semtertje se pa na znamenje »gorodovago« tudi ustavljati, dokler ni zopet prišel nenačrtovano v tek zaježeni vozi promet. Lubljanskaja Ploščad je bila nabito polna občinstva vseh slojev in vsakršne starosti. Večina teh ljudi je bila — vsaj ta vtis je name napravljala, — praznje oblečena in veselo razpoložena. Ob živahnem razgovoru in razposajenem smehu so se vse te množice gnjele proti Nikolski ulici in po njej dalje, tako da je izvošček imel pravo muko, da se je s počasno vožnjo preril do »Slavjanskega bazara«. Na moje vprašanje mi je dobrodušni mož pojasnil, da je na Krasnoj Ploščadi »verboj bazar« (vrbnj trg). Ob tem pojasnilu sem se šele spomnil, da pravoslavna cerkev naslednjega dne praznuje »verbojno voskresenje« (cvetno nedeljo). Ko sem prišel v hotel, sem hitel kolikor mogoče, da se omijem in preoblečem. Popivši na to »stakan čaj«, sem stopil na ulico in se prepustil deroči človeški reki, da me odnese sabo.

„Guljan“e

Pred Kazanskim soborom ostrimim. Ogronna, skoro štirinajst hektarjev velika Krasnaja Ploščad (Rdeči trg), eden največjih, vsekakor pa najslavnejši trg sveta, se razprostira pred mojim očmi. In v kakšni sliki! Visok piedestal veličastnega spomenika Minina in Požarskega se skriva med stojnicami in kolibami prodajalcev, ves ogromni prostor pa je podoben mravljišču, s katerega se razvija oglušujoč šum in hrup. Nad vsem tem svojevrsnim prizorom kraljujeta kakor v zračnih višavah plemeniti postavi Minina in Požarskega, velikih osvoboditeljev Rusije od Poljakov, ki so se je s pomočjo nepravice Dimitrija na zvižahn in lažnjiv način hoteli polastiti. Ko čudežna prikazen se odražata od bajne fasade slikovite cerkve Vasilja Blaženega. Ko se mi oči napasejo slikovitega, v očarljivo svetlobo toplega pomladanskega solnca zavitega pozorišča, se s polnim čustvom vdam v Rusiji tako priljubljenemu »guljanju«. Kaj ta izraz pomeni, je težko reči. Prav za prav je to naš izprehod; pa vendar ne samo izprehod. Pohajkovanje je to brez pravega pravca in smotra; pohajkovanje, pri katerem se človek često prepušča volji drugih, da ga zanaša s sabo; pohajkovanje, pri katerem pušča vse skrbi za sabo in se naslaja le ob tem, kar življenje nudi veselja, razposajenega; pohajkovanje končno, ki je samemu sebi namen. Rus se strogo postji štirideset dni; ko pa pride »masljani-ca«, se odda »guljanju« s celim svojim bitjem in tako temeljito, da čisto prehaja v neke vrste čustvenega opijanjenja.

Zame je bilo »guljanje« tem prijetnejše, ker sem takoj opazil, da vlada na vsem ogromnem prostranstvu, čez katero se je širilo, najstrožji red. Dvesto tisoč ljudi je, kakor sem dan kasneje zvedel iz moskovskih listov, vrvelo celo popoldne po »Krasnoj Ploščadi«; vendar se je veselo razpoloženje te ogromne množice uveljavljalo vseskozi v dopustnih mejah, dasi je včasih prebajalo v robate sale. Saj je pa red vzdrževala cela armada dobro izšolanih »gorodovih« (redarjev), ki so strogo pazili, da se je promet po vseh prehodih razvijal v predpisanih smereh na desno in levo ter so samo pri stojnicah in okrepčevalnicah dopuščali postajanje. Mene je sprejel vase »gulj«, ki se je razvijal od Iverskih vrat semkaj po desni strani ob spomeniku Minina in Požarskega proti cerkvi Vasilja Blaženega ter se ob Lobnem mestu, ki je nekaj služilo za obglavljenje, vračal k Nikolski in k Iverskim vratom. Med obema »guljema« so bili po pet metrov eden od drugega razvrščeni »gorodovije«, katerih je seveda tudi ob ostalih prehodih bilo porazmerenih veliko število. Opazovanje vesele množice, ki se je vsevpred pozdravljala, se šalila in glasno smejala, mi je bil pravi užitek. Največ veselja

sem imel pa nad otroci. Saj so njihovi sveži obrazki razodevali rajsko blaženost. »Verboj bazar« je namreč nekake vrste praznik ljubezni. Tudi cerkev ga prisposodno slavi cvetno nedeljo, ko se spominja Odrešenikovega vhoda v Jeruzalem, kjer mu je v ljubezni vdano prebivalstvo prirejalo kraljevski sprejem. Spomladi res diše vsa priroda ljubezni. Lagodno božajoče sapice jo vzbujajo, vonj rodovitnosti, ki puhti iz matere zemlje, jo ustvarja. Videč to, se človek, globokega občudovanja prežet, klinja pred božansko modrostjo in posebne vrste čustva ga prevzamejo do drobceh bitij, ki tem večnim zakonom zemeljske blaženosti zahvaljujejo svoje življenje. Ljubezen je najplemenitejša zel na njeni življenja. Toda ona je sebična. Vse najboljše sokove hoče srkati iz te njive. Šele ljubezen do otrok se izpremeni v nesebično in požrtvovalno. In le-to sem mogel opaziti na vsakem koraku. Vse se je osredotočevalo okoli njih, tako da se je zdelo, ko da je vse to »guljanje« prirejano le njim na ljubo. Vsak je nosil svojo vrbovo vejico s prvimi mučkanji na njej. Nekateri poleg tega še po oljčno ali palmovo vejico, katerih je za ta dan moralo priti s solnčnega juga Rusije cele železniške vozove v Moskvo; njihovi spremljevalci pa so bili obloženi z bremenom igrač in tverskega pernika. Kakor odrasenci, tako so se tudi otroci vzajemno pozdravljali z mahanjem vejic — in ob srečanju znancev — z rahlim vzajemnim ošinjevanjem. Moje razpoloženje je bilo v očigled vsega tega takšno, da nisem odbil ponudbe mlade Rusinje okroglega rdečega obraza, da mi za »rub« (rubelj) zatakne za kloбок vrbovo vejico in pripne v gumbnico kitico dišečih vijolic.

Na stojnicah in v kolibah, katerih nekatere so bile podobne velikim trgovinam, je bilo na prodaj vsega, česar si je le srce poželelo, in prodajalci so delali prav dobre kupčije. Najboljše pač oni, ki so imeli jestvine in so točili vodo in kvas. Kar šibile so se mize pod jestvinami in prigrizki, katerih pomen in vrednost ve ceniti prav šele oni, ki je kdaj užival široko rusko gostoljubje v Petrogradu ali v Moskvi in med katerimi je vedno na najodličnejšem mestu »svježaja krupnozernistaja ikra« (sveži debelozrnasti kaviar) ob pogledu na katero se pravemu sladkosnedežu — in Rusom se mora priznati, da so to z malimi izjemami skoro vsi — kar slane začno zbirati v ustih. Kakor pri nas na proščenjih je bilo tu dalje vsakovrstnega pečiva, zlasti pernikov, med katerimi največ onih, ki v Tveri tvorijo posebno industrijsko panogo in se pod označbo »tverskih prjannikov« prodajajo v najoddaljenejših kotlih ogromne ruske države. In koliko raznovrstnih pijač je čakalo tu žejnih grl! Od »kazenne« (monopolske) vodke do njenih poslanih sestrice najrazličnejših imen, od raznih domačih in inozemskih vin do Rusom tako priljubljenega kvasa vseh vrst. Cele tri ure sem užival blaženstvo »guljanja« ter prešel skoro vse prehode med prodajalnicami. Utrujen od hoje, še bolj pa od nepopisnega šuma in hrupa, od katerega mi je že kar začela brniti glava, sem se okoli enajstih ob kapeli Iverske Božje Matere izmotal iz »gu-

lja« ter sem sedel na Voskresenskoj Ploščadi v izvoščku, katerih je tamkaj čakalo neskončno vrst.

Pogled na „tatarski Rim“

Vedel sem peljati k hramu »Hrista Spasitelja«, tej veličastni prvostolnici Moskve, in ko sem tamkaj v slovesni tišini cerkvenega miru zbral svoje misli ter sem se z vzvišene estrade okoli cerkev navžil krasnega razgleda zlasti na Zamoskvorečje, sem naročil izvoščku, naj me pelje na »Vorobjevija gor« (Vrabčje gore). Tega izleta nisem nikdar opustil, kolikokrat me je pot pripeljala v prvo prestolico ruske države.

Ruski izvoščki so dobrodušni, zgovorni, a zvečine tako naivni ljudje. Vsaj tiste čase so bili takšni. Na konja je tak izvošček pazil le toliko, kolikor je bilo neobhodno potrebno. Sicer je pa sedel na kozlu napol obrnjen proti gostu, in se je, ako je le količkaj šlo, z njim zapletel v pogovor. Moj izvošček je bil kakih 40 let star in inteligentnega obraza. Ko me je čez »boljšoj kamennij most« pripeljal v Zamoskvorečje, sem ga semtertje vprašal pojasnila, zlasti o cerkvah, mimo katerih sva se vozila. V sled tega je postal zaupljiv in ko se pripeljeva na kaluško cesto, me naenkrat vpraša, če sem že bil v Kalugi. Na moje začudenje zaradi tega vprašanja mi pove, da je kalužec. Jaz se pri tem spomnim našega Davorina Hostnika in ga vprašam, če ga pozna. Ko mi pove, da ne, pristavi: »Pa saj vi tudi ne poznate vseh Peterburžcev«, in ko se smeje začudim, kako pride do takega zaključka, odvrne: »Saj ste vendar Peterburžec«. — Po čem pa sodite? ga vprašam dobrovoljno. »E, po vašemu-to po proiznošenju«, (»Po vašem izgovorjavi«) mi odgovori. S tem me je spravil v še boljše voljo. Saj mi je laskalo spoznanje dejstva, da sem rusčino obvladal že tako, da me rojen Rus smatra za svojo rojaka. Povem mu torej, da sem Slovenec in ker me na to debelo pogleda, dostavim: iz Avstrije. Toda za njegovo zemljepisno znanje je bila to tudi kurdsko vas. Šele ko mu jamem razkladati, da moja domovina leži prav ob mejah Italije, priklina in pristavi: »Po-tomu dolžno u vas bit' očenj žarko.« (»Po tem mora pri vas biti jako vroče.«)

Umevno, da sem po vsem, kar sem to jutro in dopoldne doživel, prispel kar se da dobre volje na Vorobjevija gori. Stopil sem v ondotni veliki restavrant ter sem si na prostorni verandi, s katere je očarovalen razgled na Moskvo in njeno okolico, izbral prostor za obed. Na prostoru, na katerem stoji ta velika, vedno dobro obiskovana gostilnica, je stal veliki Napoleon, ko je dne 14. septembra 1812. leta prispel s svojo veliko armado pred Moskvo. Pripovedujejo, da je z nemo zamaknenostjo zrl na veliko, svojevrsno mesto ob vznožju gore, na kateri je stal, in da se mu je šele po daljši paši oči ob globokem molku njegovih spremljevalcev izvil iz prsi klic začudenja: »Voila Rome tatar!« (Glej tatarski Rim!) In res ima Moskva mnogo sličnosti z Rimom. Kako le-ta se tudi ona razprostira preko sedmero holmov po priliki enake višine; kakor Rim Tibera, deli njo Moskva-reka v dva dela, katerih Zamoskvorečje je manjši, kakor je tudi manjši transtiberški. Veličasten je pogled z Janikula na Rim, kakor je veličasten pogled z Vorobjevih gor na Moskvo; toda po svoji grandioznosti in slikovitosti poslednji prvega veliko nadkrijuje.

Moje oči se med obedom kar niso moge ločiti od resnično edinstvene slike, kateri ni

primere, in še dolgo po obedu sem ostal ko očaran na verandi, obračajoč svoje poglede sedaj sem sedaj tja in puščajoč, da so drseli zopet in zopet čez labirinte ulic z rdečimi, zelenimi in modrimi strehami, izmed katerih se je vzdigovalo stotine in stotine pozlačenih ali pa modro in zeleno prepletkanih kupol in zvonikov cerkva, katerih Moskva šteje več ko 460. Živo so mi ob tem opazovanju stopili v spomin verzi, s katerimi A. S. Puškin v svojem »Oneginu« začenja apoteozo Moskve:

»Ah, bratci kak je byl dovolen.
Kogdā cerkvěj i kolokolen,
Sadov, čertogov polukrug,
Otkrilsja predō mnōju vdrug.«

(Kako sem, bratci, bil vesel,
Ko spet pred mano zablestel
Cerkva, zvonikov kolobar,
In dač je, privojev čar.)

Ze se je ura bližala tretji. Treba je bilo misliti na odhod. Še enkrat mi zdrkne pogled na bajni Kremelj, ki se vsakomur, kdo ga je videl, vtisne nepozabno v spomin. Od njega mi v velikem loku zleti proti belemu zidovju Novodjevičjega monastira in v spomin se mi obudi njega obisk o prvem mojem prihodu v Moskvo. Zanimala me je namreč ona celica, v katero je Peter Veliki po zaroti strelcev, katere se je udeleževala tudi njegova sestra Sofija, dal to ljubeznivo sestro zapreti in pod njenim oknom obesiti 300 upornih strelcev. Nameril sem se bil na mlado monahinjo (nuno)* angeljske lepote. Z mehkim, milim glasom je zažvrgolela, ko rajsko tičica in zgovorno mi je vso pot, ki naju je vodila k tistemu samostanu, pripovedovala zgodbo sestre Suzane.

Od ondot mi je pogled splaval čez Dora-gonilsko predmestje in obširno Hodiasko po je k Petrovskemu dvorcu, v katerem je pre-spal Napoleon noč od 14. na 15. septembra 1812. leta. In v mislih sem jel ugibati, kaj si je takrat, ko je stal na vrhuncu svoje moči in sanjal, da mu bo kmalu položen ves svet, v njegovi duši vršilo. In kaj dan na to, ko so vsled brezprimernega ruskega patriotizma plameni zajeli oni »tatarski Rim«, nad čigar bajno slikovitostjo so se dan pred tem naslajale njegove oči.

Iz sanjarjenja me zbudi glasen krik od nekega omizja, pri katerem je že preje sedela zelo glasna družba devetih mladeničev, iz katerih nemškega pogovora sem spoznal, da so vseučilišni dijaki. Gostilniško osobje je kar skalo usnujo okoli njih ter jim streglo z najzbranejšimi jedili, katera so zalivali z raznimi vini. Sedaj so pokale ravno šampanjske steklenice. Očividno se je bil eden iz družbe uprl novi bateriji šampanja, katero so natakali karoli dejati pod led. Iz dosedanje nemške govornice se namreč naenkrat začujejo zapovedovalno v rusčini izgovorjene besede: »Naj ti Nemci čulijo, kakršno je rusko gostoljubje.« iz tega sem posnel, da so ruski dijaki pogoščali neke svoje tovariše iz Nemčije. Dobil sem pa tudi prepričanje, da bodo le-ti naslednjega dne le prehudo občutili rusko gostoljubje...

* Pravoslavni ženski samostani nimajo klav-zure.

Moskovska stolnica Marijinega vnebovzjetja.

(Uspenskij sobor — glej sliko!)

Uspenskij sobor v Kremlju je sklenil zgraditi moskovski veliki knez Ivan III., in sicer na naporpušenih zidovih istoimenske cerkve, ki je prej tam stala. Poklical je iz Italije znanega arhitekta Rudolfa Fioraventija. Ta je v letih 1475. do 1479. srečno izvršil naročilo. Slavni arhitekt je ustvaril plemenite linije, arhitektonsko celotno in monumentalno stavbo z logično jasnim pročeljem. Ker je novo zidovje bilo nižje kakor prvotno, ki je služilo kot stebrovje za novo stavbo, so podprli osrednjo kupolo z vncem dekoracijskih obokov, ker bi sicer bilo stebrovje previsoko. Fioraventi je ohranil tudi to, prej slučajno, potem pa priljubljeno podrobnost in ima njegova stolnica petorica kupol. Uspenskij sobor je imel velik vpliv na razvoj poznejše moskovske arhitektonske šole. Dokler so carji bivali v Moskvi, so tam vedno poslušali velikončne ponočnice. Vse neštivilne cerkve so čakale na prvi udarec Uspenskega zvona, ker niso prej smele zvoniti. Po službi je poljubil car evanglijo, potem pa trikrat patriarha, metropolita, nadškofa in škofe, medtem ko so mu ostali duhovniki poljubili roko. Vsi so seveda dobili po pirhu. Potem je zasedel car vzvišeno »carsko mesto« in so mu šli poljubovat roko neštivilni bo-jari ter drugi dvorjani. Car je razdelil lesene, zrezljane, gosje in kurje pisanice. Carjeve pisanice so bile zlato, poslikane z vzorci v vseh barvah. Poleg carja je stal poseben sluga s skledo jajc, zadaj pa je čakalo več deset pomagačev z drugimi pladnji. Car in njegovi slugi so imeli to noč veliko dela: v to noč se je razdelilo do 40.000 jajc.

Za duha in srce

Razstava na tehnični srednji šoli v Ljubljani

V nedeljo, 1. aprila se odpre na Tehnični srednji šoli v Ljubljani razstava gojenec gradbene rokodelske šole in soboslikarskega tečaja. Trajala bo le tri dni; umestno bi bilo, da jo občinstvo in interesenti številno obiščejo, ker nudi lep vpogled v vzgojno delo in uspehe T. sr. šole, ki se široka javnost zanjo, žali, še vse premalo zanima. Razstava je nameščena v nalašč zato adaptirani dvorani, bivši telovadnici. Dvorano so poslikali

gojenci soboslikarskega tečaja

Prav okusno, T. sr. šola je namreč priredila poizkusni tečaj za to stroko in mojstri so poslali vanj svoje učence, čisto še otroke. G. prof. Santel in mojster J. Božič sta jih vzela v roke in v kratkem dosegla lepe uspehe. Gre za to, da gojence zna samostojno risati ornamente za sobno slikanje, risati v modernem in narodnem, slovenskem okusu. Lepa polovica dvorane je opremljena z risbami teh učencev. Srce, nagelj, vrtnica, vaza, vijolice, bordure, ti elementi slovenske ljudske dekoracije so tu okusno uporabljeni in moderno preoblikovani v čisto prav okusne, večbarvne in kombinirane motive, ki bi lahko najugodnejše učinkovali v moderni meščanski dvorani. Pred tujimi vzorci imajo ti to prednost, da so nam domači in v občutju sorodni. Santelovo in Grebenčovo stremiljenje v dekoraciji, ki gre za ornamentalno osamosvojitvo slovenske umetne obrti, in ki je stremiljenje vse šole, treba pohvalno naglasiti in podpreti. — Prof. O. Grebenč je dal svojim učencem nalogo risati sorodni. Santelovo in Grebenčovo stremiljenje v detajle in dedal razstavi zelo učinkovit in zanimiv oddelek, kjer vidimo cel pregled slovenskih ljudskih arhitekturnih tipov Gorenjske, Dolenjske, Notranjske, Primorske in Stajerske. Za gojence gradbene stroke je tak študij seve, velikega pomena. Izobrazi jim okus in oko in očaja za slovensko obliko. To zbirko hiš bi bilo vsakogar treba nekako publicirati; nemara bi to šlo v zvezi z etnografskim muzejem?

Gradbena rokodelska šola

V treh letnikih pod vodstvom gg. prof. ing. L. Novaka, E. Škofa, E. Dimnika, in arh. R. Trea ter O. Grebenča je v treh glavni oddelkih razstavila celo vrsto praktičnih nalog iz teorije in prakse, ki se zahtevajo od dobrega polirja, tesarja in mehanika, konstruktivnega risarja: od primitivne projekcijske naloge, ki se izvršujejo v I. letniku (vsak letnik obsega po en zimski tečaj), preko konstruktivnih tesarških in zidarških težjih zadatkov (II. letnik), pa do kompletnih stavbnih načrtov, izvršenih na dan program, vidiš tu cel razvoj studija. Bodoči stavbni mojster se tu trudi za vse praktične vrste opečnih zvez in betonskih del, tesar konstruira stropnike, stopnišča, opaža za najmanjšo porabo lesa in največjo trdnost in logiko. — ti načrti, ki se izvršijo na papirju, se potem v delavnici T. sr. šole tudi izvedo in prof. Dimnik je razstavil vrsto takšnih zelo nazornih izdelkov svojih gojencev. Tretji letnik pod vodstvom g. ing. arh. Trea je razstavil že kompletna poslopja, ki so videti praktična in moderna, materialno zelo ekonomična in — ne v zadnji vrsti — so to domače oblike. Ing. Trea pusti risati svoje gojence stavbne detajle večkrat v naravni velikosti, kar je velikega pomena. Gre za točen detajl, ki je v načrtu arhitektovom često prepuščen zidarstvom in tesarstvu mojemu in v tej smeri je velike važnosti, da zna ta tudi samostojno, a praktično in logično konstruktivno misliti. Tudi kanalizacij se posveča velika pozornost.

Razstava je zelo zanimiva za onega, ki se hoče poučiti o delu, stremiljenih in uspehih srednjetehtnega domačega šolstva. Posetil jo bo rad inteligentni kakor oni, ki se ga tiče po stroki.

Med učenci posameznih letnikov, ki so razstavili zelo dobre stvari in kažejo veliko oboje in lepe sposobnosti, naj imenujemo:

I. letnik: Grein Franc iz Slovenjgradca; Klemenec Franc iz Doba pri Ljubljani; Letonja Miha iz Paške vasi; Maček Anton iz Zadobrova; Petkoš Ivan iz Zasipa pri Bledu; Ronko Ivan iz Cerknice; Svetina Alojz iz Bieda; Verčnik Stefan iz Gaberji pri Celju.

II. letnik: Balkovec Peter iz Zilj pri Čenomu; Bernard Anton iz Hoste pri Škofji Loki; Elihan Franc iz Rudnika pri Ljubljani; Gorisek Martin iz Čanji pri Brezjah; Kamnikar Alojzij iz Laverce.

III. letnik: Čedilnik Valentin iz Tacna pod Smarno goro; Javornik Pavel iz Stranice pri Celju;

Jordan Henrik iz Gotovelj pri Celju; Oprešnik Ivan iz Sp. Kašija.

Mentor

Izšla je šte. 7-8 tega zelo srečno urejevanega, prikupljivega in vrednega dijaškega lista, katerega izguba bi se danes, po komaj dveletnem izhajanju, v dijaških vrstah že močno občutila. Svojevrsni zapiski Sempronija Tira: Iz dnevnika starega profesorja imajo na dijak, pa tudi na profesorja nedvomno blagodejen pedagoški učinek. Poleg njih obsega ta šte. še sledeče prispevke: Z dijaške ekspedije (M. P.), Iz »klasičnega kota Slovenije«, kjer se živahno popisani rojstni kraji Levstika, Trubarja (prav. Trobarjat), Stritarja, Ev. Kreka, Muljava (prevod iz H. Wendla), na Gregorjevo (prof. C. A.), Profesor priradpisa in njegova lisica (Jos. Wichner), Doktor Faust (I. S.), ki popisuje postanek in razvoj te slovit. lit. snovi Radio (F. Bizjak).

Sveta življenje in vrvenje

Kako je Bismarck razumel šalo

Pri Lutzu v Stuttgartu je pravkar izšel nov zvezek Bismarckovih anekdot. Da niso slabe, pričajo sledeči zgledi.

Za 12 steklenic tokajca.

Bilo je ob velikih jesenskih mačevirih, katerim je prisostvoval tudi angleški general Hamley, ki je bil nato pri cesarju povabljen na zajtrk. Za mizo sta sedela skupaj z Bismarckom, nedaleč od cesarja. Bismarck je bil zelo dobre volje in se je precej glasno zabaval s svojim sošedom. Pogovor je nanesel tudi na starega cesarja, ki ga je Bismarck zelo hvalil, češ da je zelo dober in hvalečen za usluge. Samo preveč pozabljiv je včasih pri tem — je s posebnim poudarkom rekel Bismarck in nadaljeval: »Zadnjič n. pr. se mi je posrečilo, da sem mu napravil prav posebno uslugo. Vprašal me je, s čim naj mi povrne. Rekel sem mu, naj mi podari dvanajststotico steklenic tokajca iz svoje kleti. A vidite, tega ni storil!« Angleški general je bil kakor na žerjavici ter je tiho prosil Bismarcka, naj za božjo voljo govori tiše, ker bi ga utegnil cesar slišati. A Bismarck nato še glasneje: »Saj to ravno hočem. Naj me le sliši.«

Kako je Bismarck dobil zvonce.

Za časa zveznega zasedanja v Frankfurtu je Bismarck stanoval pri nekem meščanu, ki je bil velik sovražnik Prusov. Le-ta iz mržnje Bismarcku ni hotel dati zvonca, s katerim bi bil mogel klicati svojega slugo.

Nekega dne sta v Bismarckovem stanovanju počila dva silna strela. Ves prestrašen je hišni gospodar hitel v sobo, iz katere se je slišal pok. Soba je bila polna smodnikovega dima, toda Bismarck je mirno sedel za svojo pisalno mizo, poleg njega dvocevna pištola. Ne da bi se ozrl je Bismarck vprašal: Zelite?

Trešč se na vsem telesu je gospodar jecjal: »Zaboga kaj se je zgodilo — tak strah!« »Pomirite se,« je odgovoril Bismarck, »to je veljalo mojemu slugi, ki takoj pride.«

Še tisti dan je Bismarck dobil svoj zvonce.

Beseda in čin.

Angleški poslanik v Berlinu, Lord Russell, je ob nekem obisku pri Bismarcku menil, da morajo kanclerju številni vsakodnevni obi-

Perpetuum mobile (P. Horn), »Buljče« (Jan. Langholz), Naši pomenki Mali obzorik. Knjige in revije, Nabiralec, Dijaški sport.

Drobiž

Premijera hrvatske drame v Rimu. Premijera znane drame hrvatskega književnika Milana Begovića »Pustolovec pred vratje« je v gledališču »Degli Indipendenti« v Rimu doživela popoln uspeh tako pri publiki kot pri kritiki. Po predstavi se je vršil banket, na katerem je conte Capasso Torre izročil avtorju odlikovanje reda Italijanske krone.

»Mojih prvih 80 let« je naslovil 83letni španski pisatelj, Gutierrez-Gamero, prvi zvezek svojih spominov, ki je pravkar izšel.

Novo postopanje pri preiskovanju slik. Na dunajski akademiji likovnih umetnosti so se dogajali kombinacije röntgenoloških in fotografskih posnetkov radi ugotovitve poznejših sprememb na slikah zelo lepi uspehi. S pomočjo röntgenoloških posnetkov se da ugotoviti različne poškodbe, s pomočjo posebne fotografije pa vse dodatke brez izjeme (tako se morejo razlike barvnih plasti kar najbolj natančno spoznati). Novo postopanje se bo uvedlo na posebnem oddelku na akademiji, v zvezi z restavratorsko šolo, ki jo vodi prof. Mauser. Nova metoda pride v drugi vrsti, zlasti v stilno-spornih vprašanjih v poštev tudi za um. zgodovinarje.

komarskim zalegam najbolj nevaren sovražnik. Ribice so se takoj vdomačile in do danes vse močvirske vode dobira očistile komarjev, tako da so malariologi komaj še naši posamezne i-činke, kjer jih je bilo prej brez števila. Tako je poročal te dni v pariški Akademiji znanosti prof. Brumpt.

Rockefeller rešuje stanovanjsko vprašanje

Petrolejski magnat Rockefeller in njegova družina sta znana po svoji varčnosti in priprostem življenju. Vendar pa nista skopa, kadar je treba prispevati za kulturne in socialne namene. Tako so Rockefellerji sezidali že lepo število stanovanjskih hiš v New Yorku. Zadnja je prešla letno nagrado »American Institute of Architects« kot najvzorčnejša. Hiša je namenjena temopoltemu prebivalstvu, ki se trumoma naseljuje v New Yorku. Zgradba obsega celo četrta na zapadni strani gornjega mesta, med 149. in 150. cesto. Stanovanja se prodajajo. Kupec plača kot prvi rok 50 dolarjev za vsako sobo, nato pa mesečno po 11 in pol do 17 in pol dolarjev za sobo, kar gre za davke, hipotekne obresti in podobne izdatke. Zgradba je pet- do šestnadstropna. Skozi celo četrto — od 7. do 8. avenije — se vleče 50 čevljev širok vrt, čegar ploskev pomnožujejo še dvorišča. Za otroke je urejeno veliko igrišče s prostorom za otroške vozičke in prostori za pranje. Do vhodov, ki so obrnjeni proti dvoriščem, vodijo lepe arke. Vsaka soba ima toliko zraka in luči kakor v razkošnih stanovanjih belcev, ki stanejo po 1000 dolarjev za sobo in več. — Rockefeller bo z zgradbo stanovanjskih hiš nadaljeval, ker so tudi sosedna zemljišča njegova last.

Obrekljivi jeziki — morilci

Na Dunaju je zastupila sebe in svoje tri otročiče šivilja Adela N. Stanovale je v veliki stanovanjski hiši, kjer so jo stranke začele sumničati, da ima nedovoljene zveze s »hišnim zaupnikom« (moderna avstrijska posebnost), ki ji vsled tega spregleda pri stroških za hišna popravila in ji tudi sicer nakloni to in ono. Ne prestando šušljanje in obrekovanje je šiviljo tako bolelo, da mu je za vsako ceno hotela uiti. Ker ni videla drugega izhoda, je izvršila samomor in vzela s seboj tudi svoje otroke.

Vihar razbil 10 norveških ladij

Iz Moskve poročajo, da je vihar ob Kap Kaninu pri vhodu v Belo morje potopil 10 norveških ladij. 45 mož so rešili nekateri parniki; za usodo drugih se ne ve. Sovjetske ladje so odplule na pomoč.

**Zasebno
kroino
učilišče.**

Ljubljana, Stari trg 19.

Po Veliki noči nov tečaj krojenja in modeliranja za krojače, šivilje in nešivilje. Revnejšim znižan honorar. Krojni podnik potem pošte, Oskrbna na željo v zavodu. Izdelava krojev. — V močnem salona imajo nabori pri-liko izveštati se tudi v šivanju in orakličnem vezanju kroja. Izšli sta knjigi o štedenju blaga in knjiga za socialno kr. enje čepice. Cena posamezni knjigi 40.— Din. Vse tri k. jige stanejo 100.— D n. Izdelava vae moške in damske garderobe na željo tudi na obroče, po preizkušenih najmodernejših krojih. V zalgi večina urfionelne češko-angelsko blago. E. 92. 10. 12. K. Merhard Tall nar. član internacionalne krojne akademije London Paris, diplomiran v inozemstvu.

Zdravilišče Klenovnik

blizu Ivanca v Hrvatskem Zagorju sprejema samo ozdravljive bolnike s pljučnimi boleznimi proti dnevni oskrbi 120 Din brez vsakih drugih taks. — Najmoderneje higijenske in medicinske naprave, krasen park, zabave, kino. Zahtevajte informacije in prospekte od **Oredarstva urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu, Mihanovičeva ulica št. 3. — Telefon 664 in 1355.**

Sir H. Rider Haggard:

Kleopatra, egiptovska kraljica

Odjezdil sem proti grobnici, Antonij pa je bežal naprej proti kraljevi palači. Ko sem dospel do grobnice, sem potikal na vrata, nakar je Karmion pogledala skozi okno.

»Odprli!« sem ji zaklical in odprla je. »Kakšne novice prinašaš, Harmakis?« je zašepetala.

»Karmion,« sem ji odgovoril, »konec je tukaj. Antonij je pobegnil.«

»Dobro!« je odgovorila. »Dosti že imam tega življenja.«

Kleopatra je ležala na zlati postelji.

»Govori, človek!« je zavpila.

»Antonij je pobegnil, njegova vojska je pobegnila. Cezar se bliža. Veliki Antonij pošilja Kleopatri pozdrav in slovo. Pozdrav Kleopatri, ki ga je izdala, in slovo!«

»To je laž!« je viknila. »Nisem ga izdala! Olimp, pojdi urno k Antoniju in mu prinesi tale odgovor: Antoniju pošilja Kleopatra, ki ga ni izdala, pozdrav in slovo. Kleopatre ni več!«

In odšel sem zasledujoč svoj cilj. V alabastrski dvorani sem našel Antonija, ki je hodil gor in dol, iztegoval roke proti nebu; pri njem je bil Eros; od vseh njegovih služabnikov je edini Eros ostal pri tem padlem možu.

»Gospod Antonij,« sem rekel, »egiptovska kraljica ti pošilja slovo. Mrtva je; umorila je sama sebe.«

»Mrtva! Mrtva!« je šepetala. »Ali je kraljica res mrtva? Ali je tista sijajna postava sedaj zares v hrano črvom? Oj, kakšna ženska je bila to! Še celo v tem trenu se me moje srce obrača proti njej. Ali pa naj me ona prekosi nazadnje? Mene, ki sem bil velik?

Ali naj postanem tako majhen, da more ženska prekosti moj pogum in oditi tja, kamor je mene strah iti za njo? Eros, rad si me imel izza mladih let — ali se spominjaš, kako sem te bil našel gladojučega v puščavi in te obogatil, ti dal dobro službo in bogastvo? Daj, povrni mi vse to. Izderi svoj meč, ki ga imaš, in naredi konec Antoniju in njegovemu gorju!«

Oj, gospod,« je zavpil Grk, »ne morem! Kako naj jaz vzamem bogo podobnemu Antoniju življenje?« Ne odgovarjaj mi, Eros; ampak v tej poslednji stiski usode ti to ukazujem. Stori, kakor sem ti velel ali pa se mi poberi izpred oči in me pusti samega! Nočem več videti tvojega obraza nezvesti služabnik!«

Tedajci je Eros izdrl meč, Antonij pa je pokleknil predenj, si razgalil prsa in obrnil oči v nebo. Toda Eros mu je zaklical: »Ne morem! Oj, ne morem!« in si porinil meč sam sebi v srce, da se je mrtev zgrudil.

Antonij je vstal in strmел vanj. »Veš, Eros, plemenito si ravnal,« je rekel. »Večji si od mene, vendar si mi s tem dal dober nauk!« In pokleknil je in ga poljubil.

Nato pa je iznenada vstal, izdrl Erosu meč iz srca, si ga zadril v trebuh in se stokajče zgrudil na ležišče.

»Oj, Olimp,« je zaklical, »ta bolečina je taka, da je ne morem prenašati! Naredi mi konec, Olimp!«

Mene pa je obšlo usmiljenje in nisem mogel storiti, kar je želel.

Zavoljo tega sem mu izdrl meč iz drobja, mu ustavil kri, poklical ljudi, ki so trumoma prihiteli, da bi videli Antonija umreti, ter jim velel, da naj pokličejo Atuo, ki je bila v moji hiši blizu vrat kraljeve palače. Atua je nemudoma prišla in prinesla seboj svoja zdravilna želišča in poživljajoče pijače. Dal sem jih piti Antoniju in ukazal Atui, da naj pohiti, kolikor so ji mogle nesti stare noge, do Kleopatre v grobnici ter ji pove, kako je z Antonijem.

Odšla je in se kmalu vrnila rekoč, da kraljica

še živi in pozivlja Antonija, da naj umrje v njenem naročju. In ž njo je prišel tudi Diomed. Ko je Antonij slišal Kleopatrinu naročilo, so se mu poemajoče moči zopet vrnile; silno rad bi zopet gledal Kleopatri v obraz. Zavoljo tega sem poklical sužnje, ki so kukali skozi zaveso in izza stebrov, da bi videli umreti tega velikega moža, in skupaj smo ga z velikim trudom nesli iz palače, dokler nismo dospeli do vnožja mavzoleja.

Ker pa se je Kleopatra bala izdajstva, ni hotela odpreti vrat, pač pa je spustila skozi okno vrv, na katero smo privezali Antonija pod pazduho. Nato je Kleopatra, ki je ves čas bridko jokala, s pomočjo dvornice Karmion in Iros z vso močjo vlekla za vrv, v tem ko smo mi pomagali od spodaj, dokler ni umirajoči Antonij silno stokajoč visel v zraku in mu je kri kapljala iz zevajoče rane. Dvakrat bi bil skoraj padel na tla. Kleopatra pa je delala z vso močjo ljubezni in obupa in vlekla toliko časa, dokler ga niso potegnile skozi okno; vsi, ki so gledali strašni prizor, so bridko jokali in se tolkli po prsih — vsi, razen mene in Karmion.

Ko je bil Antonij v sobi, so še enkrat spustile vrv nizdol in jaz sem, nekoliko tudi s pomočjo Karmion, splezal v grobnico in potegnil vrv za seboj. Tam sem našel Antonija ležečega na zlati Kleopatrin postelji, ona pa je bledela obraza, omadeževanega s solzami in razmršenih las klečala zraven njega, ga poljubovala in mu s svojimi lasmi in oblačili brisala kri z ran. Naj bo napisana vsa moja sramota: Ko sem stal v sobi in jo gledal, se je v meni znova zbudila stara ljubezen in blazna ljubosumnost je divjala v mojih prsih, ker nisem mogel uničiti ljubezni teh dveh ljudi, dasi sem jima mogel uničiti življenje!

Oj, Antonij, moj ljubi, moj moč, moj bog!« je ječala. »Krutu Antonij, imaš res srce, da umrješ in prepustiš mene moji samotni sramoti? Hitro ti bom sledila v grob. Antonij, zbudi se! Zbudi se!«

LJUDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 23 zvezek, A. Sheehan, Nočar: Povest uskega dekleta, 24 Din, vez. 32 Din. — 24 zvezek: A. Marby, Hanka, Ljubljano-srbska povest, 22 Din, vez. 30 Din. — 25 zvezek: Haggard, Hiti cesarja Muzezuma, 32 Din, vez. 42 Din. — Stotek in njegova burleska življenja, 14 Din, vez. 22 Din. — 27 zvezek: Pregelj, Otoci solna, 24 Din, vez. 32 Din.

Gospodarstvo

Iz tržaškega gospod. življenja

(Konec.)

Od enotnega vodstva vse ladjedelske industrije in trgovske mornarice, ki je poleg tega v rokah izkušenih brodarjev kakor so Kozulići, si tržaška javnost obeta mnogo in menda tudi preveč. Vzrok krize v ladjedelski industriji na Primorskem ne moremo iskati v pomanjkanju enotnega vodstva ali v medsebojni konkurenci, pač pa v konkurenci inozemskih ladjedelnic, predvsem nemških, v italijanski hiperprodukciji, v padanju pomorskih prevoznin in specielno v krizi tržaške luke. Med brodarskimi podjetji »Cosulich« in »Lloyd Triestino« pa sploh ni bilo nikake konkurence, ker sta delokroga obeh podjetij popolnoma ločena. »Cosulich« vzdržuje zvezo z Ameriko, »Lloyd« z bližnjim in daljnim Vzhodom. Z družitvijo interesnih sfer obeh podjetij se trgovski riziko v toliko zmanjša, v kolikor bi se morebitna zgruba pri enem podjetju dala kriti z dobičkom drugega. Pripomniti pa je treba, da ni znaka, ki bi kazal na obetno zboljšanje razmer niti na vzhodu niti na zapadu. Na bližnjem vzhodu (levantu) se vedno bolj občuti konkurenca grškega in jugoslovanskega brodarstva, na daljnem vzhodu pa še dolgo ne bodo razmere urejene. Nič boljših izgledov ni na zapadu. Sam »Cosulich« preživlja težke čase radi skrčenja prometa z Ameriko. Izseljevanje je fašistovska vlada malodane ustavila, napovedujejo se direktne zveze Split—Amerika; ogromni kapitali, ki tičijo v »Saturniji«, se ne rentirajo, malo upanja je, da bo imela »Vulcania«, ki je še v gradnji več sreče.

Lloyd je veliko svojih parnikov prodal, od ostalih je komaj dobra polovica v lastnem obratu, drugi so oddani v najem raznim italijanskim družbam. S priključitvijo Trsta k Italiji je odpadla Lloydova močna državna podpora, Italija favorizira predvsem Benetke (vse Lloydove potniške ladje morajo pristati v Benetkah, zveze z Dalmacijo vzdržuje benetška družba) in Lloyd je zgubil tudi velik del zaledja; neugodno so vplivali nemiri na daljnem vzhodu; organizacija Lloyda menda ni na višku.

Na obnem zboru, ki se bo vršil te dni, se delniški kapital »Cosuliche« poviša od 250 na 500 milijonov lir. To nenavadno visoko povišanje vzbuja domnevo, da bo »Cosulich« popolnoma absorbiral »Lloyda« (delniški kapital 150 milijonov, vplačanih 150 milijonov) in da pride v doglednem času tudi do spojitve obratov samih. Prav radi tega gre glas, da nameravajo Kozulići reducirati mornarico obeh podjetij na kvantum, ki bi v resnici odgovarjal novemu položaju tržaške luke; a na drugi strani izpopolniti industrijske obrate in sicer predvsem z elektriško industrijo, t. j. z izdelovanjem elektriških motorjev in potrebnim. Načrti Kozulićev bi se potem zlagali z znanim programom, naj bi se rešitev Trsta iskala v industrializaciji.

Transakcija med zavodom »Banca Commerciale Italiana« in »Cosulichem« glede Lloyda pomeni težak udarec gospodarski samostojnosti Trsta. Ze iz uradnega poročila je razvidno, da bo »Banca Commerciale Italiana« odslej zastopana tudi v upravnem odboru »Cosuliche«, ki se je doslej opirala le na domačo »Banca Commerciale Triestina«.

Tudi likvidacija podružnice Živnostenske banke v Trstu in agenture v Opatiji je precej v zvezi z nazadovanjem Trsta in predvsem z zrahljanjem trgovskih zvez med Prago in Trstom; poslovanje Živnostenske banke v Trstu je bilo zelo ovirano radi zakonitih omejitev denarnega prometa iz Italije v inozemstvo ter splošna kriza. Banka je v Trstu razpolagala z velikimi kapitali, a se jih ni upala investirati. Tržaška podružnica je imela močne zveze z Jugoslavijo in njen delokrog je segal preko Trsta, Ljubljane in Zagreba do Belgrade. Opustitev podružnice Živnostenske banke v Trstu kaže, da je gospodarski tok iz slovenskega ozadja zavzel drugo smer, kar je treba iz nacionalnega vidika obžalovati, ker pomeni močno oslabeitev postojank našega življa v Trstu. — Namesto Živnostenske banke stopi »Banca d' America e d' Italia« (delniški kapital 200 milijonov lir, rezerva 35 milijonov). Banka je ameriška in je v rokah zavoda Bankitaly Corporation v New Yorku (kapital 250 milijonov dolarjev), ki je v zvezi z Bank of Italy v S. Franciscu (kap. 200 milijonov dolarjev) in z newyorškimi bankami Bank of America, Bowery and East River National Bank in Commercial Exchange Bank. Nova banka obdrži prejšnje uradništvo (okoli 40 čehov in jugoslovancev in nekaj primorskih Slovencev) in namerava delokrog z ozadjem Trsta še razširiti. Pričakovati je, da se bo vpliv te banke kmalu čutil tudi v Jugoslaviji. Banca d' America e d' Italia je bila ustanovljena 1. 1923. sedež ima v Rimu, središče vsega obrata pa je v Milanu. T.

Zadružna zveza v Splitu.

č Split, 30. mārca. (Tel. »Slov.«) V zadnjem času so se pojavili glasovi, da je Zadružna zveza v Splitu v velikih finančnih neprilikah in da bo prišla v likvidacijo. Danes je bila v Zvezi konferenca, s katere je bil izdan sledeči komunikat:

1. Dasi je Zadružna zveza vsled splošnih in posebnih prilik dospela v začasno imobilnost, ojačeno tudi radi navala vlagateljev vsled agitacije, je vendar njeno premoženje napram obveznostim tako, da ni nobene nevarnosti za vlagatelje. Njeno stanje je aktivno.

2. Začasna imobilnost je nastala radi tega, ker so se gotove vsote investirale v podjetja, ki ne spadajo v njeno delovanje, ter se je sklenilo, da se izvede tiha likvidacija teh podjetij.

3. Da se preмага prevelik naval in da se more izvesti tiha likvidacija omenjenih podjetij, je treba, da se nujno razdelijo dovoljeni krediti pri Narodni banki, ki je šla Zvezi na roko in izjavila, da je pripravljena tudi za nadaljnjo pomoč. V to svrhu se je sklenilo, da se takoj pošlje v Belgrad posebna deputacija.

4. Sklenilo se je, da se v enem mesecu skliče izredni občni zbor, na katerem se bo razpravljalo o dosedanji krizi in sklepalo o nadaljnjem.

III. redni občni zbor ljubljanske borze za blago in vrednote se vrši dne 25. aprila 1928 ob 16 v borznih prostorih v Ljubljani, Kongresni trg št. 9 (Filharmonija), 1. nadstropje, z nastopnim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednikov, določitev treh overovateljev zapisnika in dveh zapisničarjev, nadalje poročilo borznega sveta o poslovnem letu 1927. 2. Poročilo tajništva. 3. Poročilo finančnega

odбора. 4. Odobritev bilance in podelitev razrešnice borznemu svetu. 5. Volitve: a) 6 članov borznega sveta; b) 5 članov finančnega odbora; c) volitev 13 članov borznega razsodišča.

Dobave. Drž. rudnik v Brezi sprejema do 10. aprila t. l. ponudbe glede dobave razne pločevine in 1000 kg cilindrskega olja. — Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 18. aprila t. l. ponudbe glede dobave 40 komadov topovskih akumulacij. — Drž. rudnik v Zabukovci pri Celju sprejema do 19. aprila t. l. ponudbe glede dobave ene stružnice. — Vršile se bodo naslednje ofert. licitacije: Dne 4. aprila t. l. pri Intendanturi Komande Savske div. obl. v Zagrebu glede dobave govejega mesa za čas od 11. aprila do 30. septembra 1928. — Dne 17. aprila t. l. pri ravni drž. železnice v Zagrebu glede dobave rezervnih delov za podvozne vozičke za lokomotive; dne 18. aprila t. l. pa glede dobave 10.000 kg pisanega bombaža za čiščenje. — 18. aprila t. l. pri ravni drž. železnice v Sarajevu glede dobave 230.000 komadov žebeljev za zaznamovanje železniških pragov, 120 m³ hrastovih podnic in signalnega materiala. — Dne 18. aprila t. l. pri vojnom ministrtvu, oddelek za mornarico v Zemunu glede dobave 4000 ton premoga; dne 19. aprila t. l. pa glede dobave olja, bencina, konzistentne masti in petroleja. — Natančnejši podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled. — Dne 18. aprila t. l. se bo vršila pri strojnem oddelku ravni drž. železnice v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave 1860 komadov odličkov iz jeklene litine. (Pogoji pri strojnem oddelku).

Borza

Dne 30. mārca 1928.

DENAR.

Današnji devizni promet je bil srednji. Večina kurzov je ostala neizpremenjena, popustila sta Berlin in Praga, dočim je bil New York čvrstje. V Trstu so bili zaključki po 300.38 in 300.35, srednji 300.364. Privatno blago je bilo v devizi New York in deloma v devizi Trst, ostalo pa je dala Narodna banka.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

30. mārca 1928.

	povpraš.	pon.	srednji	sr. 29. III.
Amsterdam	—	2289.25	—	—
Berlin	1357.75	1360.75	1359.25	1359.50
Budimpešta	—	993.20	—	—
Curih	1093.50	1096.50	1095.—	1095.—
Dunaj	798.50	801.50	800.—	800.—
London	277.09	277.89	277.49	277.49
New York	56.735	56.935	56.835	—
Pariz	222.80	224.80	223.80	—
Praga	168.03	168.83	168.43	168.45
Trst	299.364	301.364	300.354	—

Zagreb. Berlin 1357.75—1360.75, Curih 1093.50—1096.50, Dunaj 798.50—801.50, London 277.09—277.89, New York 56.735—56.935, Pariz 222.80—224.80, Praga 168.03—168.83, Trst 299.25—301.25.

Belgrad. Berlin 1357.75—1360.75, Curih 1093.5—1096.5, Dunaj 798.50—801.50, London 277.09—277.89, New York 56.73—56.93, Pariz 222.80—224.80, Praga 168.03—168.83, Trst 299—301.

Curih. Belgrad 9.13, Berlin 124.14, Budimpešta 90.70, Bukarešt 3.235, Dunaj 73.04, London 25.34125, New York 519.15, Pariz 20.435, Praga 15.3825, Trst 27.43, Sofija 3.75, Varšava 58.30, Madrid 87.50.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.495, Kodanj 190.40, London 34.68375, Milan 37.545, New York 710.50, Pariz 27.9775, Varšava 79.985. Valute: dolarji 710.20, francoski frank 27.965, lira 37.70, dinar 12.46, češkoslovaška krena 21.0475.

Praga. Devize: Lira 178.25, Belgrad 59.375, Pariz 132.75, London 164.75, New York 33.745.

Dinar: New York 176, Berlin 7.36, London 277.50.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Radi nazadovanja na Dunaju (od 39 na 37.50) je Kranj. ind. popustila tudi v Ljubljani od 310 d. na 290 den. V Zagrebu so 7% inv. pos. in agrari tendirali slabije, dočim se je vojna škoda uvrstila. Jugo se je notirala 89—90 (brez kupona 8 Din) napram 96.25 včeraj.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 87 den., agrari 58 den., vojna odškodnina 438 den., Celjska 164 d., Ljublj. kred. 135 den., Praštediona 802.50 den., Kr. zavod 157—175, Vevče 135 den., Kranj. ind. 290 d., Ruše 265—280, Slavna 56 den., Sešir 125 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 87.50 bl., agrari 58 den., vojna odškodnina 440—443, april 443—445, Hipo 58.50, Jugo 89—90 (brez kupona za 1927 2 Din), Praštediona 800—803, Ljublj. kreditna 135, Sečerana 525, Drava 555, Slavonija 12—14, Trbovlje 505, Vevče 140.

Belgrad. Narodna banka 6350, vojna odškodnina 438, 440, 441 (4000), ult. april 442, 445 (7500), Izvozna banka 1080, Brod. društvo 500, Prometna banka 2120, Zem. banka 501, 7% invest. posoj. 78, 78.50, agrari 55.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 80.50, Alpine 40.60, Leykam 10.05, Trbovlje 61.20, Kranj. industr. 36.75, Gutmann 27.50, Slavonija 1.46.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Buk. hlojd od 25 cm premera naprej, od 2 m dolžine naprej I., II. fko v. meja 4 vag. po 300; zaklj. 4 vag. Tendence neizpremenjena.

Dež. pridelki (vse samo ponudbe; slov. post., plač. 50 dni, dobava prompt): pšenica 78-79 kg, 2% baška 390—292.50, slav. 385—387.50, koruza za čas prim. suha kval. gar., za marec 295—297.50, april 300—302.50, maj 305—307.50, činkvanti 305—307.50, ajda dom. zdrava rešetana suha 295, oves baški zdrav rešetan 300, moka 0 g vag. bl., fko Ljubljana plač. po prejemu 530—535; zaklj. —. Tendence neizpremenjena.

Novi Sad. Pšenica bač. 342.50—347.50, stara 345—350, gor. ban. 345—350, potiska 337.50—342.50, srem. 342.50—347.50, ječmen 290—295, oves bač. in ban. 250—257.50, koruza bač. stara 257.50—262.50, bač. 255—260, april 260—265, april-maj 262.50—268, bela 262.50—267.50, ban. 255—260, srem. 255—260, april 260—265, maj 262.50—268, moka 0 g in g 470—480, št. 2 450—460, št. 5 480—440, št. 6 372.50—382.50, št. 7 307.50—317.50, št. 8 222.50—232.50, otrobi 210—215. Promet: 3 vag. pšenice, 3 vag. ovs, 21 vag. koruze.

Budimpešta (terminalska borza), 30. mārca. Tendence čvrsta. Pšenica maj 33.16, 33.12, zaklj. 33.12—33.14, okt. 30.54, 30.48, zaklj. 30.52—30.54, rž maj 31.30, 31.26, zaklj. 31.26—31.30, okt. 26.06, 26.04, zaklj. 26.04—26.06, koruza maj 27.54, 27.62, julij 28.20, zaklj. 28.20—28.24.

Gospod Modrijan na samofrcu

(Dalje.)

Nakrat zakliče Jurček: »Kje so oče?« Iščejo povsod, dokler oči ga pečeve ne najdejo. »Prav je!« Iz snéga gleda splašeni obraz samo, vse drugo pa požrla skrita luknja je telo.

Seveda so letalci hrabri tukaj prenočili, da drugo jutro ganjeni se srčno poslovili. V najlepšem solnčnem dnevu se nato peljali skor in kmalu prifrčali nad prelepi Maribor.

Steklenke z limonado dečka začeta metati: in glej, vsi morejo zdaj s sladoledom se sladkati. Pa glej jo, glej, zahrbtnu te nesrečo! Težko pade pri tem na glavo Modrijanu lonec limonade.

Balkone lepe tu na hišah so občudovali, da videli bi bolje, k prvemu so zapeljali. Pa Modrijan s krmilom je nerodno motovilil in bum! je z nosom samofrcu v šipo zrogovilil.

Tu pevec se domisli: sidro! Z zadnjimi močmi, kak streže samofrcu se, ga Modrijan nauči. Požene pevec stroj nad Modrijanovo glavo, ta zgrabi sidro, smuk! in zunaj zmrazilo je telo!

V nesrečni hiši pa zgodi nesreča se velika: ker nos je strgan, v sobo iz njega plin uhaja, sika, družina vsa, od matere, otrok, do v kletki tička, omahne v nezavest, ne izvzemši niti psička.

Ko dalje plovejo, naenkrat pevec zine: »Tu sem doma! Oh, Kamnik moj in kamniške planine! Kako vesela me bo moja stara, zvesta Špela!« Spuste se dol in k hiši družba ravno je prispela.

A samofrc seveda zopet je na cesti. Se predno pride policaj, se Modrijan osvesči, zalepi luknjo v nosu in napolni samofrc. Kako, pogledajte sliko! Pa da vas ne prime krč!

Oh, ježš, ježš! Špela s sinčki mu naprot priteče, za k sebi stisne in zadavi skor od same sreče. Povabi družbo v hišo, z lečo, močnikom postreže. Potem šele cigumigu jezik prav razveže.

In dalje šlo je spet, čez polja, gmajne in vasi, ko prav nad Celjem Jakec se prestrašen oglasi: Pogledajte, oče, tam za nami žuri se letalo! In res se zdelo je, kakor bi nje zasledovalo.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamo! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Iščem službe za IZDELAVANJE CEMENTNE OPEKE. Službo bi nastopil takoj. Anton Horčevar, Sela p. Zagradec.

KUHARICA, pridno dekletko z znanjem nemščine, prosi službe. - Resljeva cesta št. 9, Košir.

Žagar

star 24 let, dobro vajen samice in sploh vodnih žag, želi dobiti mesta. Naslov pove uprava 2701.

Prodajalka

konfekcijske stroke prosi nameščenja, event. gre tudi kot začetnica k drugi stroki. Ponudbe pod »Kamorkoli« na upravo.

Kontoristinja

z večletno prakso v samostojnem vodstvu knjigovodstva, vseh blagajniških poslov in drugih pisarniških del, želi stalnega nameščenja. Vloži lahko tudi kavejico v hranilni knjižnici. Naslov na upravo »Slovenca« pod »Dobra pisarniška moč«.

Proste službe

Šivalka

za slavnike na stroj »Anita B«, se sprejme takoj za Ljubljano. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod Anita B 2670.

Samostojna gospodinja

vešča vseh gospodinskih in poljskih del, stara od 35 do 40 let, se sprejme takoj na večje posestvo na deželi. - Ponudbe pod »Razumna gospodinja št. 2507« na upravo »Slov.«

CEVLJARSKI POMOČNIK
za fino zbitno delo se sprejme takoj. Na pismene ponudbe ne odgovarjam. Janko Kos, čevljar, Ljubljana, Tržaška cesta, Stan in dom.

2 predelavca

za zgradbo nove ceste, se sprejmeta. - Ponudbe z zahtevano plačo je takoj poslati na Stavbni odbor za novo okr. cesto čez Prevorje, pošta Planina nad Sevnico. 2712

Dober zaslužek

nudim organizator, obč. fakimom in sploh vsakomur. - ŠORN, Blagovna, Sv. Jurij ob juž. žel.

Poslovodjo

poštenega, sposobnega in treznega išče Kmetijsko društvo v Trebnjem. Nastop po Veliki noči oziroma 15. aprila. Prošnje s čim podrobnejšimi podatki o izobrazbi, praksi in dosedanjih službi je pošiljati na Kmetijsko društvo, Trebnje.

Mesarskega vajenca

pridnega, zdravega, poštenega, sprejemem takoj. Dobra hrana in stanovanje prosto; blizu Celja. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 2747.

Vrtajem

V najem dam takoj majhno trgovino

in stanovanje vse v eni hiši. Prikladno za krojača ali šiviljo. Stanarina nizka. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2744.

Posestva

Kdor nima stanovanja

naj kupi hišo, pet minut od farne cerkve na deželi. Cena 35.000 Din. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2614.

Razprodaja! (Prostovoljna dražba) pohištva, novega damskega perila, zasebne bogate knjižnice in razno. - v torek 3. aprila ob 9. Ljubljana, Pred škofojo 7.

Nemški psi VOLČJNAKI

mladiči, takoj naprodaj. - Rožna dol. cesta IV, št. 8.

Kdopreda?

Hlode bukove la in hrastove od 20 cm naprej kupuje v vsaki množini parna žaga V. SCAGNETTI Ljubljana.

Srebrne hrane zlatnike in različno zlato kupi F. Čuden, Prešernova 1, Ljublj.

Stari cink

kupuje vsako množino tvornica ARKO, Zagreb Vlačka ulica 116.

KUPIM

hrastove hlode, hrastove frize in hrastove deske 27 mm, sposobne za izdelovanje frizen. - Ponudbe s ceno in množino na Ivan Šiška, parketna tovarna, Ljubljana, Metelkova ulica št. 4.

Nasa obrt

Velikonočni kruh sprejema v pečenje pekar. Čebokli Maribor, Glavni trg št. 9. Istotam se sprejemajo cenjena naročila za fini masleni kruh, potice itd. po najnižjih cenah.

Grčar & Metlač
Ljubljana, Selenburgova 3
najsolidnejša in najcenejša moška in ženska konfekcija

Svilen. klobukov in slavnikov bogato izbiro nudi po znani nizki ceni modni salon STUCHLY MASKE Ljubljana, Židovska ulica.

Klavirske citre samo 420 Din le pri terdki Alfonz Breznik, Ljubljana, Mesni trg 3.

Vsakdo takoj brez učit. igra najlepšo k. made in slagerje. Učlasevanje ceno. - Založna podložljivih not sloven. in nemšč.

Trboveljski cement vsak dan svež - v papirnatih vrečah - in travertze. FR. STUPICA, železnica, Ljubljana. 1483

Kašo, lešprenj, ajdovo moko vedno svežo oddaja na debelo veletrgovina A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta št. 11.

Najlepša drva Cebin, Wolfova ul. 1/2

Vrvarske izdelke najboljših kvalitete kupite najceneje v največji vrvarni Jugoslavije: Mehanična vrvarna šinkovec, Grosuplje. Komisijaka zaloga Palme, Celje, Cankarjeva 7, Maribor, Koroska 8. 1503

Pri nakupu cementa Trbovlje in vse izdelke, se priporoča trdka A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta.

Volna - bombaž za strojno pletanje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOCU LJUBLJANA Stari trg 12 - Židovska 4

MODROCE

vrhne in spodnje, otomane, razne divane, žimo, atrijske, cvilnih in vse potrebne - kupite najceneje pri terdki RUDOLF SEVER, tapetnik - Ljubljana, Marijin trg 2. 1474

Pazite na obleke

Ker si veliko veliko lahko prihranite, če jo daste čistiti in barvati v kemično pralnico, kjer je cena na nižja in najbolj solidna postrežba.

Anton Boc

Ljubljana Selenburgova ulica 6./I. Tovarna: VIG-GLINCE.

Uredite si prebavo. da Vam minejo bolečine!

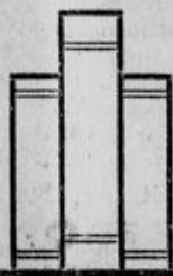
Bolečine v želodcu, prebavi, trdo telesno odvajanje, glavobol, pritisk krvi v glavo, nervoznost, pomutnost, spanja, zlati žila, slabost, nastanejo zaradi slabe prebave. Uredite si svojo prebavo s preizkušenim eliksirnim FIGOL, da Vam minejo bolečine. FIGOL, eliksir ureja prebavo in Vam vrača zdravje. FIGOL proizvaja in po pošti razpošilja z navodili o uporabi.

lekarna dr. Semelič, Dubrovnik 2. Originalni zabojček s 3 steklenicami Din 105,-, z 8 stekl. Din 245,-, 1 steklenica Din 40,-.

Zastopnika

uvedenega v strojni branži ter tehničnih proizvajalcev, iščemo. Reflektiramo samo na že izveštane, seriozne moči z dobrim nastopom. - Ponudbe pod: Tehnični biro št. 2673 na upravo tega lista.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Nizke cene! Prepričajte se!

Kdor hoče kupiti moderno in solidno izdelano vsakovrstno

pohištvo

naj si ogleda zalogo pri Egidiju in Karlu Erjavec, Brod (poleg tacevkega mostu), Št. Vid nad Ljubljano.

Ogled tudi ob nedeljah. Za delo se jamči. Daje se tudi na obroke.

V globoki žalosti javljamo, da je naš dobri ata, gospod

Jernej Ručigaj

posestnik, gostilničar, sodovičar, obč. odbornik in načelnik gostiln. zadruga dne 30. marca t. l. po kratkem in mučnem trpljenju, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal. - Pogreb draga pokojnika se bo vršil v nedeljo dne 1. aprila 1928 ob 3 popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče. V Kranju, dne 30. marca 1928.

Angela Ručigaj, soproga. - Albina in Alka, hčeri. - Ernest, Joža, Tone, Neljko in Marjan, sinovi.

Načelstvo »Gostilničarske zadruge v Kranju« naznanja tužno vest, da je preminul velezaslužni načelnik, gospod

Jernej Ručigaj

občinski odbornik, gostilničar itd.

Pogreb bo v nedeljo, dne 1. aprila 1928 ob 3 popoldne. Ohranimo mu trajen spomin. V Kranju, dne 30. marca 1928.

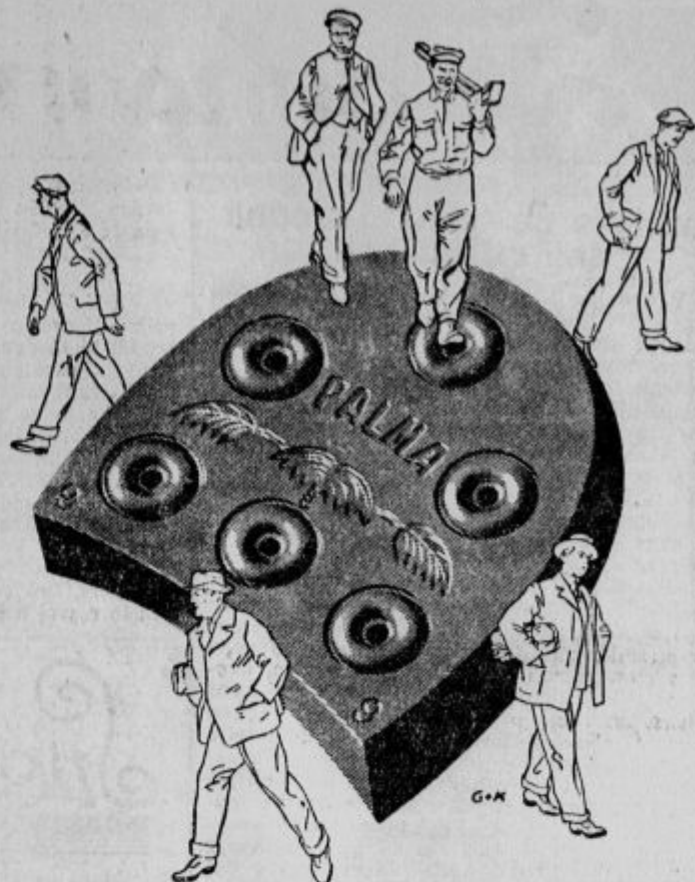
Gostilničarska zadruga v Kranju.

»TELEGRAM«

Haller-Honsl J. bilje Kamele za prsa je edino in najboljšo sredstvo proti kašlju, nahodu in prehlajenju. Dobi se v vsaki boljši trgovini. Priporoča se A. Pukshofer, Graz, Wien, Zagreb. - Z Zagreb, Tkotičeva ul. 27.

Prvovrstno opeko

zidno in strešno nudi Ormoška opekarna Brača Štubec v Ormožu po nizki ceni.

Ljudje, ki delajo, nosijo
PALMA
KAUČUK PETE

Prednosti:
Ceneje in trpežneje kot usnje, prijetna hoja.
Varuje Vam živce.

Najboljše

nabavite nogavice, moške in ženske rokavice, žepne robce, razni nakit za šivilje, kravate, srajce, gumbe, vezeno, čipke, edino le pri

Jos. Petelincu
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Za našo tovarno v Goričanih pri Medvodah iščemo s takojš. služb. nastopom

komerc. uradnika in les. manipulant

samostojnega v slovenski, srbski in nemški trgovski korespondenci ter verziranega v vseh poslih lesne stroke, zlasti v nakupovanju in prevzemanju brusnega in celuloznega lesa. Pogoji jugoslovanske državljanstvo. Samci imajo prednost. - S popisom življenja in prepisi izpričeval opremljene ponudbe so nasloviti na tajništvo Združenih papirnic Veyče, Goričane in Medvode v Ljubljani, Dunajska cesta 1 b.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem tužno vest, da je naš iskreno ljubljani in skrbni soprog, oče, brat, dedek, stric in svak, gospod

Josip Winter

veleposestnik, lesni industrijalec in trgovec

v četrtek, dne 29. marca ob pol 7 jutraj, v 61. letu svoje starosti, po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoč mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki nepozabnega pokojnika se položijo v soboto dne 31. marca ob 4 popoldne na pokopališče v Zrečah k večnemu počitku. - Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek 2. aprila ob 8 jutraj v župni cerkvi v Zrečah.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev. Zreče, dne 29. marca 1928.

Rozalija Winter roj. Krajnc, soproga. Ana in Alojz Winter, sestra in brat. Jurak, Mimika por. Klančnik, Rozka por. Kračun, Anica in Betka Winter, hčerke Slavko, Korlek, Rodek, Francek, Hejček, sinovi. Nina Winter roj. Lepšina, Gusti Winter roj. Breznik, sinovi. Josip Jurak, Leopold Klančnik, Davorin Kračun, zeti. Lenka, Drago, Slavko, Jožica, Danica, Olga, Slavica, Boris, Milan, Slavko, Nadica, Stanko, Pepček, Gusti, Nadica, vnuki.

Zahvala

Vsem, ki so spremili v tako obilnem številu našo preljubljeno mamico itd., gospo

Ivano Sajovicevo

na njeni zadnji poti, se najsrčneje zahvalujemo. Osobito pa se zahvalujemo prečastiti duhovščini, pevskega zboru »Narodne čitalnice« za ganljive žalostinke, prost. gas. reš. društvom iz Kranja in okolice, Sokolskemu društvu in vsem zastopnikom javnih in civilnih oblasti.

Najsrčnejša zahvala pa še posebej vsem, ki so ji poklonili toliko prekrasne cvetja, katerega je tako ljubila.

V Kranju, dne 30. marca 1928.

Rodbine:

Sajovic, Pirc, Luznar, Majdič.